КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 137 (6741).

10 ИЮЛЬ
ШАНБА

1976 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ОҲАНГАРОН ВА БЎКА ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашаётган Оҳангарон районининг ғаллакорлари давлатга ғалла топшириш юзасидан берилган топшириқни ортиғи билан бажаришди. 4400 тонна ўрнига 11059 тонна ғалла сотилди. Район бир йилнинг ўзидаёқ икки ярим йиллик планни ошириб бажарди.

Райондаги ҳамма хўжаликлар берилган топшириқни ортиғи билан бажарди. Ўртоқ М. Давлатов директорлик қилаётган «Ангрен» совхозининг ғаллакорлари 800 ўрнига салкам 1000 тоннага яқин ғалла топширдилар.

Ғаллани тез ўриш, янчиш ва давлат омборларига жўнатишда кўпгина автоколонналарнинг шофёрлари меҳнат намуналарини кўрсатиб ишламоқдалар. Ўрта Чирчиқ районидан хашарга келган комбайнчилар ҳам кунлик нормаларини ошириб бажармоқдалар. Ворошилов номли колхознинг моҳир механизатори Н. Ниғмонов 360 гектар, «Ғаллақудуқ» совхозининг комбайнчиси А. Мавлонов 290 гектар, Тошкент от заводининг комбайнчиси А. Бондаренко 350 гектар майдондаги ғаллани ўриб, мусобақада ғолиб чиқдилар.

* * *

БЎКА. Район ғаллакорлари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида фидокорона меҳнат қилиб мўл ҳосил етиштирдилар. Ғалла ўримини зўр уюшқоқлик билан қисқа муддатда ўтказдилар. 2892 гектар лалмикор ерларнинг ҳар гектаридан 9 центнердан ғалла йиғиб олинди.

«Кўкорол» совхози ғалла етиштиришда салмоқли ўрин эгаллайди. Бу хўжалик ғаллакорлари 1425 гектар баҳорикор ерларнинг ҳар гектаридан 10 центнердан ҳосил йиғиб олдилар. Район хўжаликларида 360 гектар суғориладиган ерга ғалла экилган эди. Ана шу майдоннинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 32 центнердан ҳосил олинди. «Октябрь 40 йиллиги», Ильич номли колхоз ғаллакорлари гектаридан 40 центнердан, «Ленин йўли» колхози ғаллакорлари 38 центнердан ҳосил олдилар.

Барча хўжаликларда ғалла ҳосили мўл-кўл бўлганлиги учун давлатга ғалла топшириш плани 240 процент бажарилди.

Ҳозир ғаллакорлар чорва учун озуқа тайёрлаш ишларини қизғин давом эттирмоқдалар. Ҳозиргача 1250 тонна сомон тайёрлаб қўйилди. Сомон йиғиб олинган ерларни шудгор қилиш тадбирлари кўрилмоқда.

ЭЛЛИК ЦЕНТНЕРЧИЛАР ДАЛАСИДА

ЧИНОЗ районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози пахтакорлари бу йил юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Хўжаликдаги бир қатор илғор бригадалар ўртасида 50 центнерчилик ҳаракати қизғин авж олдириб юборилган.

Бу йил Латиф Суяров бошлиқ бригада аъзолари 136 гектар ерга барака уруғи қадаб, ҳосилдорликни 40 центнердан ошириш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилган эдилар.

Бироқ, бригада аҳли бу йил оби-ҳавонинг қулай келганлигини ҳисобга олган ҳолда, шунингдек қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртасида юқори ҳосил учун бошланган ватанпарварлик ҳаракатидан четда қолмаслик учун ўз қарорларини ўзгартирдилар. Ғўзанинг шу кундаги бир текис ривожидан қаноат ҳосил қилиб, навбатдаги агротехника ишловларини 50 центнерлик маррани кўзлаб амалга оширмоқдалар.

Бу йил чигит 90х5 схемасида экилганлиги учун ҳозир ҳар гектар ерда 180 мингтагача кўчат барқ уриб ривожланмоқда. Ҳар бир тупда уч-тўрттадан бўлиқ кўсак санаш мумкин. Бу кўсакларнинг янада кўпайиши ва салмоқли бўлиши учун шу кеча-кундузда чириган гўнг билан кўй қийини аралаштириб шарбат оқизилмоқда. Нами етилган карталар пешма-пеш культивациядан чиқарилмоқда. Бригаданинг тажрибали механизаторлари Султон Аҳбоев (юқоридаги суратда), Алиқул Эшонқуловлар культивацияни сифатли ўтказиш билан бирга, кунлик нормаларини бир ярим-икки ҳиссага еткaзиб бажаришаётир. Шунингдек, айрим карталарда пайдо бўлаётган турли зараркунандаларга қарши қизғин кураш олиб борилмоқда, (пастдаги сурат).

А. Абалян фотолари.

ХАЛҚАРО КОММУНИСТИК ВА ИШЧИЛАР ҲАРАКАТИ ҚАҲРАМОНЛАРИ ХОТИРАСИГА ЎРНАТИЛАДИГАН МОНУМЕНТНИНГ ЭНГ ЯХШИ ЛОЙИҲАСИ УЧУН БУТУНИТТИФОҚ МИҚЁСИДА ОЧИҚ КОНКУРС ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг топширувига биноан, СССР Маданият министрлиги СССР Рассомлар союзи, СССР Архитекторлар союзи, СССР Санъат академияси билан биргаликда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати қаҳрамонлари хотирасига Москва шаҳрида ўрнатиладиган монументнинг энг яхши лойиҳаси учун Бутуниттифоқ миқёсида очиқ конкурс ўтказилажагини эълон қилади.

Конкурсга тақдим этилган лойиҳаларнинг энг яхшилари учун мукофотлар берилади:

Биринчи мукофот — 5 минг сўм.

Иккинчи мукофот — 3 минг сўм.

Учинчи мукофот — 2 минг сўм.

Рағбатлантириш учун ҳар бири 500 сўмлик ўнта мукофот.

Конкурс ўтказилиши билан боғлиқ ҳамма саволлар ва таклифлар қуйидаги адрес билан СССР Маданият министрлигига юборилсин: **Москва шаҳри, Профсоюзная кўчаси, 76-уй.** Конвертга **«Халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати қаҳрамонлари хотирасига ўрнатиладиган монумент лойиҳаси конкурсига»** деган сўзлар ёзилсин.

«Салют-5» орбитал илмий станцияси бортида

БИРИНЧИ ИШ КУНИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 8 июль. (ТАСС). Космонавтлар Б. В. Волинов билан В. М. Жолобов қатъий мўлжалланган вақтда туташтиришни муваффақиятли ўтказиб, «Салют-5» орбитал илмий станциясига ўтганларидан кейин илмий аппаратларни очиб, текширишга киришдилар. Экипаж ускуналарга ва герметик бўлимларда қулай шароит сақланаётганлигига юксак баҳо берди.

Экипажнинг докладларига ва телеметрик ахборот маълумотларига кўра, космонавтларнинг кайфияти яхши. Борис Волиновнинг томир уриши минутига 58 марта, Виталий Жолобовники эса 52 марта, ҳар икки космонавтнинг нафас олиш тезлиги минутига 12 марта бўлмоқда.

Бошқарилаётган «Салют-5» илмий станциясининг барча борт системалари нормал ишлаб турибди. Учиш белгиланган программага тўла мувофиқ тарзда ўтмоқда.

ТОШКЕНТДА КУТИБ ОЛИШ

Эрон Бош министри Амир Аббос Ҳувайдо 8 июль кечқурун Теҳрондан Улан-Баторга бора туриб Тошкентда тўхтаб ўтди.

Эрон, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида азиз меҳмонни ва унга ҳамроҳ бўлган Эрон давлат арбобларини Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИДА

8 июль куни эрталаб соат 10 да Москвада, Катта Кремль саройида тўққизинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини бошлади.

Депутатлар ва меҳмонлар **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, М. В. Зимянин, К. У. Черненко** ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Сессияни Россия Федерацияси Олий Советининг Раиси депутат **В. А. Котельников** очди.

КПСС XXV съезди қарорлари асосида республикада халқ истеъмол қиладиган товарлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш соҳасида Россия Федерациясидаги совет ва хўжалик органларининг вазифалари ҳақидаги, РСФСРнинг ер ости бойликлари ҳақидаги Кодекси лойиҳаси тўғрисидаги ва РСФСР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги масалалар сессиянинг муҳокамасига тақдим этилди.

* * *

9 июлда Катта Кремль саройида тўққизинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини давом эттирди. Депутатлар КПСС XXV съезди қарорлари асосида республикада халқ истеъмол қиладиган товарлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш соҳасида Россия Федерациясидаги совет ва хўжалик органларининг вазифалари ҳақидаги ҳамда РСФСРнинг ер ости бойликлари тўғрисидаги Кодекс лойиҳаси ҳақидаги докладларни муҳокама қилдилар. Кун тартибига мувофиқ РСФСР Олий Совети Президиумининг Фармонлари ҳам тасдиқланади.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 9 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(топшириққа нисбатан процент ҳисобида: биринчи стун — ҳосили ўриб олинган майдон, иккинчи стун — тайёрланган дон).

Ўрта Чирчиқ	**80,0**	**106,8**
Калинин	**100**	**106,5**
Тошкент	**100**	**106,5**
Қуйи Чирчиқ	**100**	**102,9**
Бўка	**94,2**	**102,2**
Пискент	**94,7**	**101,5**
Оққўрғон	**100**	**101,4**
Оржоникидзе	**100**	**101,0**
Чиноз	**90,7**	**100,1**
Оҳангарон	**100**	**100,0**
Янгийўл	100	90,5
Бекобод	100	83,5
Юқори Чирчиқ	58,7	79,8
Бўстонлиқ	27,3	45,5
Область бўйича:	82,4	90,6

ИЛҒОРЛАРГА КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети областнинг районлари, совхозлари ва колхозлари ўртасида ғалла ўриш ва давлатга топшириш юзасидан бўлган мусобақанинг шу йил 1 июлдан 5 июлгача бўлган якунларини кўриб чиқиб қарор қабул қилдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи **Пискент районига** (район партия комитетининг секретари С. Х. Воҳидов, район ижроия комитетининг раиси М. Халилов, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союз район комитетининг раиси А. Гизатулин, қишлоқ хўжлик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича давлат инспектори Х. Ризақулов ўртоқлар)берилди. Район беш кунликда бошоқли дон топширишда 36,6 процент ўсишга эришиб, йиллик топшириқни 98,2 процент қилиб адо этди.

Байроқ Чиноз районидан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи Оҳангарон районидаги **С. Раҳимов номли совхозга** (директори Ғ. Қодиров, партия ташкилотининг секретари Т. Алимов, ишчилар комитетининг раиси Н. Умурзоқов ўртоқлар) берилди. Совхоз давлатга ғалла сотиш топшириғини 153,3 процент бажарган. Беш кунликда 20,1 процент ўсишга эришган.

Байроқ Қуйи Чирчиқ районидаги Киров номли ўқув-тажриба хўжалигидан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи Бўстонлиқ районидаги **«Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозига** (раиси Д. Исломов, партия ташкилотининг секретари А. Якубов, касаба союз комитетининг раиси К. Мирсаидов ўртоқлар) берилди. Колхоз давлатга дон топшириш йиллик топшириғини 77,4 процент бажариб, беш кунликда 49,9 процент ўсишга эришган.

Байроқ Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоздан олиб берилади.

Область матлубот жамияти илғор ғаллакорларга сотиш учун Пискент районига, С. Раҳимов номли совхозга ва «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозига биттадан енгил автомашина ажратилди.

САМАРАЛИ ВА СИФАТЛИ ҚУРАЙЛИК

Республика қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Улар 1976 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўп капитал маблағларни ўзлаштирдилар, Қўшкўпир пахта тозалаш заводини, йилига 27,4 минг кубометр йиғма темир-бетон, мармардан 8 минг квадрат метр қоплама материаллар ва керамикадан 100 минг квадрат метр қоплама материаллар ишлаб чиқариш қувватларини, 6,7 минг тонна минерал ўғит сиғадиган омборларни, 38,8 минг товуққа мўлжалланган паррандачилик фермаларини, 2,3 минг бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик-сут комплексларини ишга туширдилар. Қарийб 27 минг гектар суғориладиган янги ер ўзлаштирилди, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва ерни пухта текислаш ярим йиллик топшириғи бажарилди. 884 минг квадрат метр уй-жой, 14,8 минг ўринли мактаб, 4,1 минг ўринли болалар муассасалари, 740 ўринли касалхона, 1250 беморни қабул қиладиган поликлиника қурилди.

Республикадаги асосий пудрат министрликлари ва идораларининг ярим йил мобайнидаги ишларини қуйидаги кўрсаткичлардан билиш мумкин:

(биринчи устун — йилнинг биринчи ярмида планнинг бажарилиши процент ҳисобида, иккинчи устун — июнь ойида планнинг бажарилиши процент ҳисобида, учинчи устун — 1976 йилнинг биринчи ярмида планнинг бажарилиши процент ҳисобида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан).

Узбекистон ССР Қурилиш министрлиги	101	101	105
Узбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	102	101	105
Узбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	106	104	106
Главташкентстрой	101	99	101
Узколхозстрой	103	106	108
Узбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	107	109	107
Узглавводстрой	108	112	97
Узбекистон ССР Автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрлиги	106	108	107
Главсредазирсовхозстрой (Узбекистон ССР территорияси бўйича)	104	97	108

Шу билан бирга айрим қурилиш-монтаж ташкилотлари жумладан, Узбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Алмаликсвинецстрой», 8, 14, 16-«Узградострой» трестлари, Главташкентстройга қарашли 8, 11-«Жилстрой» трестлари ва Тошкент Уйсозлик комбинати, Узбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 11, 23-трестларнинг ва бошқа баъзи корхоналарнинг коллективлари ўз социалистик мажбуриятларини бажариш у ёқда турсин, давлат планларини ҳам уддаламаяптилар. Узбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, Узбекистон ССР Енгил ва озиқ-овқат министрлиги ҳамда Узплодоовошчвинпром объектлари бўйича қурилиш планларининг бажарилишини таъминламади. Главташкентстрой йилнинг биринчи ярми планида кўзда тутилган 22 та ишлаб чиқариш объектидан 13 тасини ишга туширмади, 10 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жойни фойдаланишга топширишни таъминламади.

Йилнинг иккинчи ярмида ишлаб чиқариш қувватларини, уй-жой ва маданий-маиший объектларни ишга тушириш юзасидан катта программани бажаришга тўғри келади. Объектлар бир меъёрда ишга туширилиши муҳимдир. Бунинг учун материал-техника ва одам ресурсларини ишга тушириладиган объектларга тўплаш, қурувчилар ва монтажчиларнинг меҳнатини тўғри ташкил қилиш, улар қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш керак.

Қурилиш партия ташкилотларининг вазифаси — социалистик мусобақага бошчилик қилишдан, илғор тажрибани ёйишдан, ички резервларни дадилроқ топиб, фойдаланишдан иборатдир.

Буюртмачи министрликлар ва идоралар янги ишлаб чиқаришлар учун кадрлар тайёрлаш тўғрисида ўз вақтида ғамхўрлик қилишлари, одамларни олдиндан ўргатишлари лозим. Объектларни ишга тушириш-созлаш ишларида мутахассис монтажчилар билан биргаликда шу объектларнинг бўлажак ишлатувчилари қатнашуви мақсадга мувофиқдир. Келгуси йил қилинадиган иш ҳажмига мўлжалланган лойиҳа-смета ҳужжатларини ўз вақтида тайёрлаб, сентябрь ойигача қурувчиларга топшириш — буюртмачиларнинг муҳим вазифасидир.

Самарадорлик ва сифат учун кураш — ишнинг асосий йўналишидир. Бинокорлар кунини зарбдор меҳнат билан муносиб кутиб олиш — қурилиш ва монтаж ташкилотлари коллективларининг бурчидир.

Кўркам посёлкалар

Қишлоқларда юксак турмуш маданияти учун кураш ишлари билан бевосита шуғулланувчи бу кенгаш анчагина тадбирларни амалга оширди. Қуйи Чирчиқ райони бўйича тузилган ушбу махсус кенгаш ўзининг кенгайтирилган иш планига эга.

Солдатское посёлкасида қуриладиган марказий стадион лойиҳаси ҳам тасдиқланди. «Огонёк» совхозида эса 120 ўринли касалхона очиладиган бўлди.

Шу хўжаликда келгусида клуб, савдо маркази, маиший хизмат кўрсатиш комбинати ва шифохона қад кўтаради.

ОЛМАЛИҚ 25 ЁШДА

ЧОРАК АСР ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

Шаҳар йилдан-йилга кўркамлашиб, гўзал қиёфа касб этмоқда. Суратларда: шаҳарга кираверишда ўрнатилган салобатли дўстлик рамзи монументи (юқорида чапда), Ленин номли кўча (юқорида ўнгда) ва кейинги йилларда барпо этилган, химиклар шаҳарчасини (пастда) кўриб турибсиз.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ОЛМАЛИҚ областимизнинг энг ёш шаҳарларидан бири. Унинг тарихи эндигина чорак асрни ташкил этди. Лекин бу давр Олмалиқ учун мисли кўрилмаган тез суръатлар билан юксалиш, парвоз этиш йиллари бўлди. Йигирма беш йил мобайнида шаҳар экономикаси жадал тараққий этди, маданияти ривожланди, хўжалиги эса кенгайди. Эндиликда у республикамизнинггина эмас, ҳатто мамлакатимизнинг йирик рангли металлургия марказларидан бири бўлиб қолди. Яқинда мухбиримиз шаҳарнинг чорак асрлик юбилейи муносабати билан шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Вали Муҳамедович МУҲАМЕДОВга бир неча саволлар билан мурожаат қилди:

— Олмалиқ шаҳар номини олгунгача бўлган тарихи ҳақида қисқача гапириб берсангиз?

— Шаҳар ўрни илгари кўз илгамас кенгликлар, тепаликлардан иборат эди. Бу ерларда қимматбаҳо рангли маъданлар борлиги ҳам анча аввалдан маълум бўлган. Шунинг учун ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг орадан ўн беш йил ҳам ўтмасдан геологлар группаси бу районда кон қидирув ишларини бошлаб юбордилар. С. П. Машковцев, Б. Н. Наследов, ва А. В. Королевлар бошчилигидаги маъдан изловчилар тез орада бу ерда қимматбаҳо минерал хом ашёсининг катта-катта запаслари борлигини аниқлашди. Айниқса, Қалмоққир атрофида йирик мис ва молибден конлари борлиги маълум бўлди.

Қидирув ишлари бундан кейинги йилларда ҳам тўхтовсиз давом этаверди. Орадан бир неча йил ўтгач, Саричек кони очилди. 1934 йилда мутахассислар ана шу районда саноат ишлаб чиқаришини ташкил этиш учун, биринчи навбатда мис-молибден ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун етарли маъдан запаслари бор деган хулосага келдилар.

Шундан сўнг ВКП(б) XVIII съездининг Директиваларида ҳозирги шаҳримиз ўрнида кон қазиб чиқариш ва мис эритиш комплекслари қурилиши белгиланди. Айни вақтда 25 минг аҳолига мўлжалланган шаҳарни барпо этиш ҳам назарда тутилган эди. 1940 йилда бу объектларни планировкалаш ва қуриш юзасидан лозим бўлган схемалар ишлаб чиқилди. Лекин, ўша вақтда бу яратувчилик ишларини амалга ошириш мумкин бўлмай қолди. Улуғ Ватан урушининг бошланиши бунга имкон бермади.

Улуғ Ватан урушидан сўнг Олмалиқ районида кон-қидирув ишлари яна кенг миқёсда тикланди ва 1948 йилдан қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Уч йил мобайнида Ҳаввазада йирик қўрғошин-рух конлари очилди. Бу конлар ҳозирги Қўрғошинкон ва Олтинтопган номлари билан машҳурдир. 1950 йилнинг ўрталаридан бошлаб, ана шу икки конни ва Совет Иттифоқида энг йирик қўрғошин-рух саралаш фабрикасини қуришга киришилди. Ана шу корхоналар негизида Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати барпо этилди. Шу йили кончилик корхоналарини қуриш учун «Узбексвинецшахтострой» ва «Алмаликсвинецстрой» трестлари тузилди. Бу трестлар барча саноат, граждан объектлари қурилишини олиб бордилар.

— ОЛМАЛИҚ шаҳар номини қачон олди?

— Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1951 йил 10 июлдаги Фармонига мувофиқ Олмалиқ аҳоли посёлкасидан область қарамоғидаги шаҳарга айлантирилди. Шундан сўнг шаҳар экономикаси, маданият янада тез суръатлар билан ривожланиб борди, аҳоли сони кўпая бошлади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати шаҳар меҳнаткашлари зиммасига қўрғошин-рух маъдани қазиб чиқарувчи конлар ва бу маъданларни саралаш учун фабрика қурилишини яқин уч-тўрт йил ичида охирига етказиш вазифасини юклади. Шаҳар меҳнаткашлари ана шу топшириқни шараф билан бажариш учун фидокорона меҳнат қилдилар. 1954 йилнинг бошларида иккала кон ишга туширилди. Апрель ойида эса саралаш фабрикаси дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқарди.

Бу объектлар билан бирга мамлакатимизда энг йирик ва мис маъданини очиқ усулда қазиб чиқаришга мўлжалланган. Қалмоққир кони қурилиши олиб борилди. Айни вақтда мис саралаш фабрикаси ва мис эритиш заводлари қурила бошланди. 1962 йилда мис саралаш фабрикаси фойдаланишга топширилди. Орадан бир йил ўтгач эса мис заводи тарихда биринчи марта Ўзбекистон мисини ишлаб чиқарди.

Бундан ташқари, шаҳарда қатор бошқа саноат корхоналари ҳам қурила борди. Олмалиқ мебель фабрикаси мана ўн тўрт йилдан бери уй жиҳозлари ишлаб чиқармоқда. Рух заводи маҳсулот бера бошлаганига салкам етти йил бўлди. Олмалиқ химия заводи эса 1970 йилдан бошлаб мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги учун кўплаб минерал ўғитлари етказиб бермоқда.

Ҳозирги вақтда шаҳримизда йигирмадан ортиқ саноат корхонаси ишлаб турибди. Бу корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турлари салкам 500 хилни ташкил этади. Сўнгги йилларда маҳсулот сифатини яхшилаш соҳасида анчагина ишлар қилинди. Саноатчиларимиз қўлидан чиқаётган 20 хилга яқин маҳсулот давлат Сифат белгисини олишга муяссар бўлган.

— ШАҲАР аҳолисининг кўпайиши, маданияти, маорифининг ривожланиши ҳақида қандай маълумотлар келтириш мумкин?

— Олмалиқнинг юксалиши давомида аҳоли сони ҳам муттасил ортиб борди. 1951 йилда шаҳарда 8700 киши яшаган эди. Ҳозирги вақтда эса шаҳримиз аҳолисининг сони 100 минг кишига яқинлашмоқда. Аҳолини уй-жой билан таъминлаш, меҳнаткашларга коммунал-маиший, маданий, савдо, тиббий, хизмат кўрсатиш миқёслари ҳам шунга яраша ортиб бормоқда. Агар шаҳар ташкил этилган йили фойдали уй-жой майдони бор-йўғи 13,8 минг квадрат метрни ташкил этган бўлса, ҳозирги вақтда бу фонд 800 минг квадрат метрга яқинлашиб қолди.

Соғлиқни сақлаш муассасалари тармоғи ҳам кенгайиб бормоқда. Ҳозир шаҳарда 16 та даволаш-профилактика муассасаси шаҳар аҳолиси соғлиғини муҳофаза қилиш билан шуғулланмоқда. Бу муассасаларда 200 дан ортиқ врач ва 800 дан кўпроқ ўрта маълумотли медицина ходимлари ишлаб турибди. Касалхоналардаги ўринлар сони 1275 тани ташкил этади. Олтита дорихона ишлаб турибди. Шаҳар аҳолисининг дам олишини яхшилашга қаратилган жуда кўп тадбирлар ҳам амалга оширилмоқда. Бир қанча дам олиш зоналари ташкил этилган. Пионер лагерлари бор. Учта дам олиш ва истироҳат боғи шаҳар меҳнаткашлари хизматида. Металлурглар маданият саройи, бинокорлар клуби, 5 та маданият уйи, 10 га яқин кинотеатр, 40 дан ортиқ кутубхоналар олмалиқликларнинг севимли жойларига айланиб қолган. Шаҳар меҳнаткашларининг фарзандлари ўнлаб мактабларда таълим олмоқдалар, болалар боғча ва яслиларида тарбияланмоқдалар. Тошкент политехника институтининг кечки кон-металлургия факультети, кон-металлургия техникуми, 2 та ҳунар-техника билим юртида юзлаб олмалиқликлар билим сирларини, ҳунар эгаллашяпти.

Навоий номли катта опера ва балет театри филиалининг очилиши шаҳар маданий ҳаётида катта воқеа бўлди. Ҳозир бу машҳур театр коллективи ҳар ойда икки марта шаҳримизга келиб, опера ва балетлар намойиш қилмоқда. Шаҳарда физкультура ва спортни ривожлантириш соҳасида ҳам катта ишлар амалга оширилди.

— Шаҳарнинг ўнинчи беш йилликдаги истиқболи ҳақида гапириб берсангиз?

— КПСС XXV съездининг тарихий қарорларида шаҳримиз саноатини ривожлантириш юзасидан жуда катта тадбирлар белгиланди. Айниқса, бу ерда экономиканинг асоси ҳисобланган рангли металлургия ва химия саноатини тез суръатлар билан юксалтириш назарда тутилмоқда. Шуни айтиш кифояки, навбатдаги беш йиллик давомида юзларча миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилади. Қатор янги саноат объектлари ва ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилади. Химия заводининг учинчи навбати қурилади. Ҳар йили 3,5 миллион квадрат метр гилам ишлаб чиқарувчи фабрика шу йилнинг учинчи кварталида дастлабки маҳсулотни беради. Олмалиқ кон-металлургия комбинатида рангли металлар ишлаб чиқариш 35—40 процент ортади. Олтингугурт кислотаси тайёрлаш ҳам анча кўпаяди. Енгил ва озиқ-овқат саноати янада ривож топади.

Бундан ташқари фойдали майдони 200 минг квадрат метрдан ортиқ бўлган уй-жойлар фойдаланишга топширилади. Қуриладиган мактаблар 3500 ўқувчини ўз бағрига олади. Химиклар учун спорт комплекси бўлган маданият саройи қурилади.

Кўриниб турибдики, шаҳримизнинг истиқболи улкан. Бу барча олмалиқликларни меҳнатда янги-янги меҳнат зафарларига эришиш, жонажон партиямиз XXV съезди режаларини бекаму-кўст амалга ошириш учун қизғин кураш олиб боришга руҳлантирмоқда. Шунинг учун ҳам саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида давлат планлари ва зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариляпти. Саноатчилар шаҳримизнинг чорак асрлик юбилейини муносиб меҳнат тортиқлари билан нишонлашяпти. Шу йилнинг ўтган олти ойида саноат маҳсулотини реализация қилиш плани анча зиёдаси билан адо этилди. Пландагидан ташқари халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун 5 миллион 269 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Шаҳримиз меҳнаткашлари Олмалиқнинг чорак асрлик юбилейини тантанали нишонлар эканлар, бундан буён ҳам ўз олдиларида турган барча вазифаларни шараф билан бажариш учун ҳормай-толмай меҳнат қиладилар.

М. МИРҲАМИДОВ.

КАФТИМИЗДА ЯРАТДИК

КАСБИМ бинокорлик, шу ҳунарни эгаллабманки, Олмалиқда бинолар қураман. Шундан бери йигирма йилдан кўпроқ вақт ўтди. Ана шу йиллар мобайнида жуда кўп саноат корхоналари, маданий-маиший муассасалар, уй-жойлар қуришда иштирок этдим. Шаҳримизни кезганда ана шу иморатларни кўриб ўзимда йўқ беҳад қувонаман. Йирик саноат марказини барпо этишга ҳисса қўшаётганлигим билан фахрланаман. Бугунги Олмалиқ кўрки баҳри-дилингизни очади. Ҳозир жуда гўзал қиёфа касб этган. Шимолдан жанубга томон чўзилиб, тоғ этакларигача етиб борадиган йўллари ҳашаматли бинолари, ям-яшил ҳиёбону боғлари, уй-жой кварталлари шаҳар ҳуснини янада кўркамлаштириб юборган.

Шаҳримизда эса мен каби бинокорлар жуда кўп. Улар ҳозирги вақтда ҳам қурувчиларнинг катта отрядини ташкил этишади. Дурадгор Б. Акинин, сувоқчи-бўёқчи А. Қултожиева, Р. Глухова, бригадир Л. Сатторов, прораб И. Бабинский ва бошқа ўнлаб, юзлаб бинокорлар ветеранларимиз ҳисобланади. Уларнинг айримлари 1949 йилдан бери шаҳар қуришда иштирок этишяпти. Бу азаматларнинг шонли ишлари шаҳар қиёфасида муҳрдек акс этиб турипти.

Ўз сафига турли миллатга мансуб бўлган минглаб бинокорларни бирлаштирган бунёдкорлар коллективимиз шаҳарнинг йигирма беш йиллик тарихи мобайнида юзларча минг квадрат метр уй-жойлар барпо этди. Биргина тўққизинчи беш йиллик мобайнида 145 миллион сўмликдан кўпроқ капитал маблағ ўзлаштирилди. Саричек кони, химия заводининг иккинчи навбати, рўзғор химияси заводи, автомашиналарга техник хизмат кўрсатиш станцияси қурилди. 236 минг квадрат метрдан ортиқ сатҳли уй-жойлар фойдаланишга топширилди.

Бинокорларимиз шу кунларда шаҳримизни янада кенгайтириш юзасидан ўнинчи беш йиллик планда белгиланган марраларни яқинлаштириш йўлида қизғин меҳнат қилмоқдалар. Биз Олмалиқни республикамизнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айлантириш йўлида маҳоратимиз, тажриба ва билимимизни аямай сарфлаймиз.

Н. ҒОЗИҚУЛОВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Алмаликсвинецстрой» трестининг компрессор машинисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МУНОСИБ СОВҒА

КОМБИНАТИМИЗ шаҳарнинг энг йирик корхонаси ҳисобланади. Унинг қатор конларида, ўнлаб завод ва фабрикаларида турли-туман рангли маъданлар қазиб олиниб, қайта ишлаб чиқарилмоқда. Барча корхоналаримиз фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари билан қуролланган. Ишлаб чиқариш жараёнларининг аксарият кўпчилиги автоматлар, қудратли механизмлар ёрдамида бошқарилмоқда. Ишлаб чиқаришнинг юксак даражада такомиллашиши коллективимиз меҳнат фаолиятининг баракали бўлишига олиб келмоқда.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар турлари йилдан-йилга кўпайтирилмоқда. Маъданлардан ажратиб олинаётган турли-туман рангли ва қимматбаҳо металлар салмоғи сони ортмоқда. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтириш қатори сифати ҳам доим яхшиланиб бормоқда. Ҳозир комбинатнинг барча маҳсулотлари биринчи категорияли сифат билан буюртмачиларга етказиб берилмоқда. Вайербарс миси, мис ғўласи, рух ва кадмий Сифат белгисини олишга мушарраф бўлди.

Коллективимиз давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни доим ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлмоқда. Тўққизинчи беш йилликдаги ишимиз натижалари ҳам кўнгилдагидек бўлди. Беш йиллик план муддатидан анча илгари адо этилди. Ишлаб чиқаришнинг ҳамма техник-иқтисодий кўрсаткичлари ҳам анча ошди. Металлургларимиз ва working кончиларимизнинг бу муваффақияти муносиб тақдирланди. Комбинатимизга Меҳнат Қизил Байроқ ордени берилди.

Комбинатимиз коллективи Олмалиқнинг йигирма беш йиллик юбилейини меҳнатда дуруст совғалар билан нишонлаяпти. Маҳсулот реализация қилиш олти ойлик плани барвақт бажарилди. Биринчи кварталда эса Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида яхши натижага эришдик. Корхонамизга СССР Рангли металлургия министрлиги ҳамда рангли металлургия саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи даражали пул мукофоти берилди. Шу йилнинг биринчи ярмида қўшимча сал кам 3 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Биз хўжалик йилини ва умуман ўнинчи беш йилликни меҳнатда яхши кўрсаткичлар билан якунлаш учун бундан буён ҳам социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб ишлаймиз.

В. Р. ПОДВИГИН,
Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинати Қалмоққир конининг экскаватор машинисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

БУТУНИТТИФОҚ КЎРГАЗМАСИ ЛАУРЕАТЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН химия машинасозлиги заводи коллективи ишлаб чиқараётган маҳсулот турлари хилмахилгина кўпдир. Иссиқлик алмаштиргичлар, буғлатиш қурилмалари, конденсаторлар ва аммиак селитраси ишлаб чиқариш учун зарур бўлган технологик қурилмалар шулар жумласидандир. Корхонада ишчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришга, пайванд чокларининг сифатини яхшилашга қаратилган. Ҳозирги вақтда Чирчиқдаги бу завод чиқараётган машина ва аппаратлар мамлакатимизнинг 500 шаҳри ва 15 чет эл давлатларига юборилмоқда. Машинасозлар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқаришни 2,5 баробар оширишга аҳд қилдилар.

Химия асбоб-ускуналарини ишлаб чиқаришда электр пайванд асосий техник жараёнлардан саналади. Завод мутахассислари буни такомиллаштиришда тинмай ишламоқдалар. Ўтган беш йилликда корхонада бу соҳада катта силжиш бўлди. Механизациялашган ва автоматлаштирилган пайвандлаш ишлари даражаси 72,2 процентга етди.

Заводнинг механизациялаш ва автоматлаштириш участкаси инженерлари бу ишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Улар яратган пайвандлаш асбоблари ва манипуляторлари корхона цехларида ишлаб турибди. Мутахассисларнинг изланиши туфайли яқинда яна бир янгилик пайдо бўлди: иккинчи механика цехининг химия асбобларини йиғиш бўлимида карбонад ангидрид газида автоматик пайвандлаш қурилмаси жорий қилинди. Ундан фойдаланиш туфайли пайванд чокининг пишиқлиги янада мустаҳкамланди.

Москвадаги Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ёш ижодкорларнинг илмий-техник ишлари намойиш қилинди. Экспонатлар орасида «Узбекхиммаш» заводининг ёш новаторлари яратган кичик қалинликдаги фланцларни шлакли пайвандлаш автоматик қурилмаси ҳам бор эди. Мутахассислар унга юқори баҳо бердилар. Унинг катта халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлигини шундан ҳам кўрса бўладики, бу қурилмани жорий қилиш билан 32 минг сўмга яқин маблағ иқтисод қилинади. Қурилма муаллифлари инженер Виктор Филиппов, Серғали Холмуродов ва Александр Володин Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг бронза медали ва дипломлари билан тақдирландилар.

О. ЛЕВАК,
завод ходими.

МЕДИЦИНА КЎРИГИ

Область соғлиқни сақлаш бўлими йўли билан саломатлик-профилактика ишларини янада яхшилашнинг қатор муҳим тадбирлари белгиланди. Аҳоли ўртасида медицина-гигиена ишларини кучайтириш мақсадида конкрет планлар ишлаб чиқилди.

Яқинда шундай муҳим тадбирлардан бири амалга оширилди. Область поликлиникасининг бош врачи, медицина фанлари кандидати Махамат Турсунов бошчилигидаги бир группа мутахассислар Бўстонлиқ районидаги Нанай ва Боғистон қишлоқларида бўлишди. Улар 20 кун давомида бу қишлоқлар аҳолисини медицина кўригидан ўтказишди ва аниқланган беморларга ўз вақтида малакали медицина ёрдами кўрсатилди.

Область санитария-маорифи уйининг врач-методисти Раҳим Раҳмонов томонидан ўтказилган лекциялар қизиқиш билан тингланди. Шу билан бирга медицинага оид илмий-оммабоп фильмлар кўрсатилди.

Медицина кўригини яхши ташкил этиш ишига район соғлиқни сақлаш бўлими, Нанай қишлоқ участка касалхонаси бош врачи Ж. Кенжаев бошлиқ медицина ходимлари, қишлоқ совети, совхоз ва мактаб раҳбарлари яқиндан ёрдам бердилар.

Ж. ХЎЖАЕВ.

КОНВЕЙЕР УСУЛИ АМАЛДА

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ ЗАРБДОР ОБЪЕКТЛАРДАГИ КОНТРОЛЬ ПОСТИ ХАБАР БЕРАДИ

АНГРЕНДА бунёд этилаётган резина-техника буюмлари комбинати ўнинчи беш йилликнинг зарбдор объектларидан бири ҳисобланади. Уни қуриш бу беш йилликда ҳам давом эттирилади. Ҳозир бу ерда кенг кўламда қурилиш-монтаж ишлари олиб борилаяпти. Асосий пудратчи — «Узбекшахтастрой» тресги кўп сонли ёрдамчи пудратчи ташкилотлар билан бирга 8,3 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириши назарда тутилмоқда. Шу йилнинг тўртинчи кварталида корхонанинг қатор ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилади, ишчилар-хизматчилар оилаларининг истиқомат қилиши учун 7 минг квадрат метр уй-жой майдони қурилади.

ҚУРУВЧИЛАР ва монтажчилар ўз зиммаларига юклатилган вазифанинг ниҳоятда муҳимлигини чуқур ҳис қилиб, зарбдорчасига меҳнат қилмоқдалар. Бу муҳим қурилишнинг барча объектларини тез ва сифатли барпо этишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, қурилиш давомида пайдо бўлаётган муаммоларни бартараф этишга қурилиш штаби ҳам яқиндан ёрдам бермоқда. Бу штабга Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ А. Ф. Саидов бошчилик қиляпти.

Бунёдкорлар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини яхши якунлаш, ички резервлар ва имкониятларни қидириб топиш ва ишга солиш, социалистик мусобақани авж олдириш туфайли қурилиш-монтаж ишлари топшириқларини ой сайин ошиғи билан адо этмоқдалар. Уларнинг ўтган ярим йилликдаги ишлари натижаси ҳам чакки бўлмади. Қурилиш графикдагидан анча тез бормоқда. Бинокорларнинг меҳнат муваффақиятлари ҳақида гап борганда қурилишни ташкил этишни такомиллаштириш билан боғлиқ бўлган тадбирларни амалга оширишга катта эътибор берилаётганлигини алоҳида таъкидлаш керак. Бу билан қурилиш ишлаб чиқаришининг самарадорлиги ортмоқда, илғор технология ва илмий-техника тараққиёти ютуқлари кенг жорий қилинмоқда. Бинокорларнинг кўп йиллик бунёдкорлик фаолиятида тўпланган бой иш тажрибасидан фойдаланиш, уни ривожлантириш ва янада бойитиш қурилиш раҳбарлигининг диққат марказида бўлмоқда. Бундай тажриба эса ангренлик бинокорларда анчагина бор. Масалан ўтган йили Ғаллақудуқда чорвачилик комплексини бунёд этишда асосий биноларни тиклашда қурилиш конвейери блокли монтаж усули қўлланилди. Эндиликда бу усул резина-техника комбинатининг иккинчи навбати қурилишида ҳам фойдаланилмоқда.

Қурилиш конвейери бунёдкорлик ишларини ташкил этишнинг янги ва прогрессив усулидир. Уни қўлланиш қурилиш потоги барча материал ва ишчи ресурсларини тўғри ва рационал жалб қилиш, қурилиш сифатини ошириш ва муддатларини қисқартириш имконини беради. Қурилиш конвейери КПСС XXV съездининг ўнинчи беш йиллик учун белгиланган асосий вазифаси — ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишдан иборат бош вазифасини муваффақиятли амалга оширишнинг асосий омилларидан биридир.

Резина-техника комбинати қурилишида конвейер қандай йўлга қўйилган? Бу ерда узунлиги 24 метр, эни эса 6 метрлик том ёпиш блоки конвейерга асос қилиб олинган. 11 та пост ташкил этилган, яъни бир йўла 11 та блок ишлайди. ва тахминан шу миқдордаги ёрдамчи пудратчи ташкилотлар ҳам ўз иши билан банд бўлади. Барча иш қатъий белгиланган график асосида олиб борилади. У ёки бу постда графикдан орқада қолиш фавқулодда аҳвол деб билинади ва уни бартараф этиш ҳамда иш меёрини тиклаш бўйича зудлик билан чоралар кўрилади.

Конвейерни қурилиш майдонидаги заводга ўхшатиш мумкин. Чунки, у ҳам худди корхона сингари қурилишга тайёр маҳсулот етказиб беради. Бу ерда блок шундай маҳсулот ҳисобланади. Унинг оғирлиги 25 тоннадир. Металл конструкциялари, иссиқлик изоляцияси, гидроизоляция қурилмалари, вентиляция, электрик, технологик ва бошқа асбоб-ускуналар, бўяш ишлари — ана шундай сермеҳнат жараёнлар юқорида эмас, балки монтаж майдончасида амалга оширилади.

Конвейер усули асосида ишлаётган аксарият бригадалар меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Олмалиқ «Промтехмонтаж» бошқармасининг Р. А. Баулинг «Промвентиляция» тресги участкасининг И. И. Крун бошчилигидаги бригадаси, «Электромонтаж» тресги участкасининг Ю. И. Зайцев раҳбарлик қилаётган бригадаси шулар жумласидандир. Бу бригадалар топшириқни доим ортиғи билан бажаришяпти ва қурилиш ишларининг сифатли бўлишига эришмоқдалар.

Қурилиш конвейерининг аҳамияти фақатгина иш шароитларини яхшилабгина қолмай, шу билан бирга бутун бунёдкорлик ишларини ҳам конвейер асосида олиб боришга таъсир кўрсатиш билан ҳам катта аҳамиятга эгадир. Чунки, барча бўлинмалар бир маромда ишлашга ҳаракат қилади. Агар у ёки бу бўлинмада арзимаган оқсашга йўл қўйилса, бунинг таъсири бутун қурилишга билинади. Шунинг учун барча бинокорлар ва монтажчилар бир-бирлари билан яқин ҳамкорликда меҳнат қиладилар, ишнинг бир меёрида боришига интиладилар. Бундан эса аввало бинокорларнинг ўзлари моддий ва маънавий манфаат кўрмоқдалар.

Бу муҳим объект қурилишида бошқа прогрессив усуллар ҳам қўлланилаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Айниқса, бригада пудрати бўйича хўжалик ҳисоби асосида ишлаш етакчи роль ўйнамоқда. Барча асосий комплекс бригадалар шу усулни жорий қилишган. Бундай усулда ишлаш натижалари бригада пудратининг меҳнат унумдорлигини ошириш, иқтисодий тежамкорликни кучайтириш учун қулай имкониятлар вужудга келтиришини яққол кўрсатиб турибди.

Фикримизнинг далили учун Ленин ва Октябрь революцияси орденлари кавалери, тўққизлар ташаббусининг авторларидан бири Д. А. Зазулин раҳбарлик қилаётган бригада фаолиятини мисолга келтириш мумкин. Бу бригада тўққизинчи беш йилликда икки беш йиллик планини бажарди. Ҳар бир ишчи кунида 95 сўмлик қурилиш ишини бажаришга эришди. Ҳар сменада бригаданинг ҳар бир аъзоси ҳисобига 1,94 куб метр ғишт териш ишлари бажарилмоқда. Бригада нормани мунтазам 180—220 процентдан бажаряпти. Меҳнатни рационал ташкил этиш, бинокорларнинг юксак маҳорати ва бой тажрибаси, қўшимча касбларни билиш ва меҳнат интизомига қатъий амал қилиш бригадада объектларни қуришнинг норматив муддатларини қисқартириш имконини бермоқда. Аксарият ҳолларда бу кўрсаткич 48—53 процентни ташкил этяпти. Бригада аъзолари ўнинчи беш йилликда ҳам икки беш йиллик топшириғини бажариш мажбуриятини олиб, ўз сўзларининг уддасидан муваффақият билан чиқмоқдалар. Бригада пудрати асосида ишлаётган бошқа бригадалар коллективларининг ҳам меҳнат натижаси салмоқли бўлмоқда.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, бу муҳим объект қурилишида қурилиш ишлаб чиқаришининг прогрессив технологиясини ва илғор иш усулларини қўлланиш капитал маблағлар самарадорлигини ошириш ва яратувчилик иши сифатининг кўтарилишига ёрдам бермоқда.

В. ТОҒАЕВ.

Кунига 60 тонна сабзавот

ЎНИНЧИ беш йилликнинг дастлабки йилида эл дастурхонига 6 минг 95 тонна ўрнига 8 минг тонна сабзавот етказиб бериш мажбуриятини олган Навоий номли колхоз деҳқонлари йил бошидан бери зўр ғайрат билан меҳнат қилишди. Сабзавот экинлари меҳр билан парвариш қилиниб, пишиб етилган ҳосил нес-нобуд қилинмай йиғиштириб олинмоқда. Колхоз коллективи бугунги кунгача давлатга салкам 4 минг тонна сабзавот етказиб бериб, Тошкент райони хўжаликлари орасида пешқадамлик қилаётир.

Давлатга 2 минг тоннадан зиёд карам, 1100 тонна пиёз сотилиб, йиллик план ортиғи билан бажарилди. Миришкор деҳқонлар, айниқса, эртаки карамдан юқори ҳосил етиштиришга муваффақ бўлишди. Мавжуд 35 гектар ердаги карамнинг ҳар гектаридан пландаги 22 ўрнига 50 тоннадан ҳосил йиғиштириб олинди.

Шу кунларда колхозда сабзи, бодринг ҳосилларини йиғиштириб олишга оммавий киришилган. Ҳар куни давлатга 20—25 тонна сабзи, 10—15 тонна бодринг жўнатилмоқда.

— Хўжалигимиз аъзолари, — дейди колхоз правлениесининг раиси Нодир Боймуҳамедов, — йиллик планни ўнинчи августгача бажариш ва планга қўшимча икки минг тоннадан ортиқ сабзавот етиштиришга аҳд қилишган. Ваъдага вафо қилиш учун йиғим-терим суръатини ошириб, эл дастурхонига кунига 50—60 тоннадан сабзавот маҳсулоти етказиб берилмоқда.

Н. ҚОДИРОВ.

ЖУМАҚУЛ ПИРИМҚУЛОВ фақат Ҳамид Олимжон номли колхоздагина эмас, балки Оққўрғон районида уста пахтакор сифатида танилган. У бошлиқ бригада бу йил 50 центнерчилар сафига қўшилиб, ғўза парваришини ҳар қачонгидан ҳам жадал ва сифатли бажармоқда. Ҳозирги кунгача олти марта комплекс ишлов берилди. Ўнгдаги суратда: механизатор Барот Марҳабоев ниҳолларга ишлов бермоқда. Х. Аввалов фотоси.

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИГА ТАЯНИБ

ХЎЖАЛИГИМИЗДА дон учун маккажўхори етиштирадиган бригада бу йил янги ташкил этилди. Ботир Жўраев, Назира Зокирова, Анор Умарова, Николай Тен, Валентин Ким, Майсара Ашрапова ҳамда Жўра Ниёзовларнинг ташаббуслари билан шундай қилинди. Улар маккажўхори донини етиштириш бўйича етарли тажрибага эга бўлмасаларда, серғайрат, интилувчан ёшлардир.

Ҳозирги кунда областимиз хўжаликларида юз центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда. Бу соҳада катта тажрибага эга бўлган миришкорлар матбуот саҳифаларида ўзаро тажриба алмашиб, ҳосилдорликни ошириш имконини берувчи бир қатор зарур тадбирлар эълон қилишди. Бу илғор тажрибалар биз ёшлар учун айни муддао бўлди. Ўзимизнинг ер шароитимизни ҳисобга олган ҳолда ўша агротехник тадбирлардан ижодий фойдаланишга ҳаракат қилдик.

Колхозимизда қишлоқ хўжалик экинларини алмашлаб экишга мунтазам жиддий эътибор бериб келинади. Дон учун маккажўхори экилган 70 гектар майдонга ўтган йили каноп, пахта ва картошка экилган эди. Кузги шудгор қилишдан аввал бу ерларга 210 тоннадан зиёд маҳаллий ўғит ташиб чиқардик.

Комсомол ёшларимиз йил бошида ҳар гектар ердан 55 центнер ўрнига 100 центнердан дон етиштириш юзасидан дадиллик билан социалистик мажбурият қабул қилишди. Шундан сўнг КПСС XXV съездининг тарихий қарорларига амалий жавоб бериш учун парвариш ишлари қизитиб юборилди.

Бригадамизга битта трактор бириктилган. Уни ўзим бошқараман. Жўхори майсаси бир текис униб чиққанидан сўнг сифатли ягана қилиб, бегона ўтлардан тозалаб олдик. Агротехника муддатларида ҳар бир гектар ердаги жўхорини 750 килограммдан азот, 600 килограммдан фосфор ва 200 килограммдан калий ўғитлари билан озиқлантирдик. Ҳозиргача барча майдонга уч марта комплекс ишлов берилди. Икки марта қондириб суғорилди. Энди учинчи марта сув таралябти.

Маккажўхорига агротехник ишлов беришни ерларимизнинг тупроқ структурасига қараб олиб борганимиз қувончли натижалар бераётир. Ҳамма пайкалларда ниҳоллар дуркун бўлиб ўсмоқда. Ҳозир маккажўхорининг бўйи икки метрдан ошди. Шунга қарамай парвариш ишларини қизғин давом эттирмоқдамиз.

Пётр СОН,
Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг маккажўхорикор комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи.

МЎЛ ҲОСИЛ ИШҚИ

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг Усмон Юсупов номли бўлим меҳнаткашлари ғўза парваришини қизғин олиб бормоқдалар.

Айниқса, коммунист Худойберди Избосаров бошлиқ бригада аъзолари айни кунларда қилаётган ишлари мақтовга сазовордир. Ўтган йили улар ҳар гектар ердан 41,5 центнердан ҳосил кўтарган эдилар. Бу йил 146 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 33 ўрнига 45 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишни мақсад қилиб қўйишган.

Ўзаро социалистик мусобақани авж олдирган пахтакорлар мавжуд майдонлардаги ғўзаларнинг тезда шоналаб, гуллашига эришдилар. Бригада сувчиларининг жонкуярлиги туфайли ғўзалар қониб сув ичмоқда. Абулқосим Одилов, Эргаш Бобожонов, Турдибой Душанов, Қаюм Неъматов каби сувчилар бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Далаларни кезар экансиз, дуркун ўсаётган ғўза ниҳоллари кўзни қувонтиради. Кўчатларни тўлиқ сақлаб қолишда механизаторларнинг муносиб ҳиссалари бор. Механизаторлардан Сафар Избосаров, Холмирза Қиличбоевлар ниҳолларни эҳтиётлик билан культивация қилмоқдалар.

Н. ҚОСИМОВ,
Ўрта Чирчиқ районн.

ДИЛ ЧИРОҒИ

Ҳикоя

У купенинг ярим очиқ эшигидан секингина мўралаб, ичкарида рўмолча билан елпиниб ўтирган ёш йигитни кўрди. Улар бир лаҳза бир-бирига қараб қолишди. Жувон ғалати ҳолатга тушди, нима қилишини билмай йигитга мурожаат этди.

— Кечирасиз, саккизинчи жой шу ердами?

— Ҳа, шу ерда, кираверинг. —Йигит ўрнидан туриб йўл-йўлакай рўмолчани тўрт буклаб, шимининг орқа чўнтагига солди, кўйлагининг ёқаларини тузатиб, эшикни каттароқ очди-да, аёлга йўл бўшатиб орқага тисланди,— — Марҳамат...

Жувон остонага қадам қўйиб улгурмай йигит чаққонлик билан иккинчи томондаги кўтариб қўйилган ўриндиқни илгакдан чиқариб пастлатди.

— Ўтиринг.

Аёл деразa ёнига омонатгина ўтириб, қўлидаги чоғроққина тугунни бурчакка қўйди. Йигит унинг қаршисига, аввалги жойига ўрнашди. Иккаласи ҳам ойнадан перронда туришган ва у ёқ-бу ёққа юришаётган, чопишаётган йўловчиларни сўзсиз кузата бошлашди. Бир оздан сўнг аёл бошини йигит томонга бурди, йигит ҳам унга юзланди.

— Бир ўзингизмисиз?

—Бир ўзим эдим, энди икки киши бўлдик.

Жувон «ғалати йигит экану» деб кўнглидан кечирди, яна бирон нарса демоқчи бўлиб оғиз жуфтладию фикридан қайтди.

Поезд силкинди. Кейин вагонларнинг уланган жойлари шарақлаб бир-бирига урилди. Поезд қўзғалди.

— Хайрият-эй, сал шабада келди-я,— йигит орадаги жимликни бузишга журъат этди ва гаплашиб кетамизми, дегандай жувонга мулойимгина жилмайиб қаради.

— Ҳа-я,—жувон ҳам исиб кетганини энди сезгандай бояТдан бери кафтлари орасида ғижимлаб ўтирган, хошияларига маржон тақилган атлас рўмолчаси билан кенг ва силлиқ пешонасидаги, қора соч толалари ивиб ёпишиб қолган оппоқ бўйнидаги терларни арта бошлади.

— Бунақа иссиқда самолётда учган яхшию лекин уям ердан кўтарилиб олгунча устбошни шалаббо қилиб юборади. — Йигит узилиб қолган суҳбатни уламоқчи бўлди. — Нима дедингиз?

— Қайдам, мен ҳеч самолётга чиқмаганман.

— Биринчи марта сал хавфлироқ туюлади. Кўтарилаётганда, пастлаётганда юрагингиз шувиллаб кетади. Кейин ўрганиб қоласиз. Сўраганнинг айби йўқ, андижонлик бўлсангиз керак?

— Ҳа.

— Мен ҳам. Асакаданман.

Жувон кўҳликкина эди. Самимият, соддалик барқ уриб турган қора кўзлари, уларни ҳимоя қилувчи узун-узун киприклари, умрида бўёқ кўрмаган, бежирим лаблари ва ана шу юз тузилишига батамом мутаносиб бўлиқ ва жозибали қадди-қомати анча-мунча иродани шоширив қўйиши мумкин эди.

— Тошкентга ўйнаб келувдингизми?— Йигит ҳануз суҳбат жиловини бўшатмасликка ҳаракат қиларди.

— Йўқ, синглим ўқишга кираятувди. — Қисқа жавоб берди жувон.

Шу пайт купега икки сидра чойшаб кўтариб проводник кириб келди.

— Пулини тўлаворасизларми?

Жувон тугунини титкилай бошлади, йигит киссасидан беш сўмлик чиқариб проводникка узатди:

— Иккаламизга шундан олиб қолинг.

— Вой, тўхтанг, ўзим бераман,— жувон шоша-пиша уч сўмлик чиқарди.

— У ёғини ўзларинг келишиб оларсизлар,— проводник йигитга қайтимини берди-да, унга хиёл табассум қилиб чиқиб кетди. Жувон уч сўмликни йигитнинг олдига қўйди.

— Пулингизни олинг.

— Унга майдам йўқ, қўяверинг.

— Вой, у нима деганингиз? Бегона одамдан қарз бўлиб қолайми?

— Инсон ҳеч қачон бирбиридан қарз бўлиб қолмайди, қўяверинг, вақти келиб шу бир сўмни суришиб кетармиз.

— Қизиқсиз-а, кўришмасак қаёқдан суришиб кетамиз?

— Кўришмасак мен рози. Қўйинг, яхшиси мен ичишга бирон нима топиб келай. Шошилинчда сув олиш ёдимдан кўтарилибди. Сиз ҳам чанқагандирсиз?— Йигит ўрнидан турди.

Жувон чиндан ҳам чанқаган эди. Поездда кам юрганидан сув олиш хаёлига ҳам келмаган, бу ерда ичадиган сув бўлармикин, йўқмикин, деб ўйлаб ўтирганди. Йигитнинг саволига нима десам экан деб тараддудланиб қолди. Бироқ йигит аёлнинг жавобини кутмаёқ купедан чиқиб кетган эди.

«Яхши йигитга ўхшайди»— хаёлидан ўтказди жувон, кейин ўрнидан туриб, шошилмасдан иккинчи қаватга ўрин ростлашга киришди.

Орадан кўп ўтмай йигит қўлида бир неча шиша ва қоғозга ўроғлиқ нарса билан кириб келди. Уларни купе столи устига қўйди-да, мен ҳозир, деб яна чиқиб кетди, иккита пиёла кўтариб кирди. Қоғоздан булочка, колбасаларни олиб қўйди, кейин пиёлаларни тўлатиб минерал сув қўйди. Бирини жувонга узатди.

— Ичинг.

Муздай сув аёлнинг баданини роҳатлантирди. У миннатдор нигоҳини йигитга қаратди.

— Раҳмат. Сувдай сероб бўлинг. Сизни анча овора қилиб қўйдим.

— Ҳеч қиси йўқ. Ҳамроҳлик ҳурмати. Хотин-қизларни ҳимоя қилиш, уларга илтифот кўрсатиш эркак кишининг бурчи. Мен ҳам сиздай чиройли аёлга хизмат қилсам қилибман-да. Қани, манавилардан олинг. Эрталабгача қорнимиз очиб қолади.

«Товба, тушуниб бўлмайди. Тузук одам деб ўйласам, мақташга тушди. Мақтаган одамдан қўрқ, дейишади. Лекин...»

Айни вақтда жувон йигитдан унча норози ҳам бўлмади, чунки у ҳам барча аёллар каби аёл эди-да. Бироқ ҳар қалай сир бой бергиси келмади.

— Ҳафа бўлманг-у мен мақтаганни унча ёқтирмайман.

— Мен ҳам ўзимни биров мақтаса ғашим келади, аммо менга ёқиб қолган одамни, умуман яхши кишиларни мақташни яхши кўраман. Айниқса, ҳам ақлли, ҳам чиройли аёлларни жудаям ҳурмат қиламан. Чунки ақл билан чирой ҳар доим ҳам мос келавермайди. Бу иккиси омухта бўлган жойда эса чинакам гўзаллик вужудга келади, деб ўйлайман. Албатта сиз ҳозир ичингизда «бир кўришдаёқ менинг ақлли, ақлли эмаслигимни қаёқдан била қолдингиз» деб ўйлаётгандирсиз. Тўғри, бир кўришда одамнинг қанақа эканлигини билиш қийин. Мен психолог эмасман-у, мутахассисларнинг айтишича, одамнинг характери ташқи кўринишида акс этиб турармиш. Хатти-ҳаракатида, ўзини тутишида, сўзларида... Мен ҳам ана шу қоидага асосланиб, сиз тўғрингизда хулоса чиқаряпман. Ўзим ҳақимда эса бошқаларда ёмон таассурот қолдирмасам дейман...

Йигитнинг фалсафалари анчагина давом этди. Аёл гарчи унинг сўзларини тўла тушуниб етмаса-да, бу суҳбатдан зерикмади, аксинча уни берилиб тинглаб ўтирди, вақт ўтганини ҳам билмай қолди.

Бу орада поезд Сирдарёдан ўтган, тун ҳам оғиб қолган эди.

Йигит ўрнидан қўзғолди.

— Энди дам олсак-а, гапираверив чарчатиб қўймадимми ишқилиб? Айтгандай, шунча суҳбатлашиб танишмадик ҳам...

— Бунинг аҳамияти йўғ-у.

— Умуман олганда тўғри. Майли, сиз ётиб олинг, мен чиқиб тураман. Кўрдингизми, ҳатто чекиш ҳам эсимдан чиқиб кетибди. Сиздан бошқа, ёқмайдиганроқ ҳамроҳ бўлганда бу пайтгача ё бир неча марта чекиб ўзимни заҳарлаган бўлардим, ё бир уйқуни олардим. Мабодо сизга ҳиди ёқмайдиган бўлса ҳозир ҳам чекмай қўя қолишим мумкин.

— Кечирасиз, уйланганмисиз?

— Ҳа, ширингина ўғлим ҳам бор.

— Хотинингиз ҳидига чидайдими?

— Ҳа, аввал анчагача ўрганолмай қийналди, мен ҳам ундан узоқроқда чекиб юрдим. Кейинчалик кўникиб кетди.

— Ундай бўлса ўзингиз биласиз.

— Майли, унча чекким келаётгани ҳам йўқ. Бир айланиб келаман.

Йигит қайтиб кирганда жувон ўринга кириб, чойшабни бўйнигача тортиб олган эди.

Чироқни ўчирайми? — сўради йигит.

— Майли.

— Эшикни-чи?

— Ёпиб қўя қолинг.

— Хўп. Яхши тушлар кўринг.

— Раҳмат. Ўзингиз ҳам.

Аёл чойшабга бурканиб олди аммо уйқуси ўчган эди. Йигит ҳақида ўйлай бошлади. «Хушчақчақ йигит экан. Хотинини ҳам зериктирмаса керак. Ё уйда бошқача, кўчада бошқачамикин? Йўғ-э, унақага ўхшамайди. Хўш, унинг эри-чи, ўзларининг ҳаёти-чи?.. Тўйдан олдин унчалик сўзамол бўлмаса ҳам қанақа чиройли, эритадиган сўзларни топиб гапирарди. Тўйдан кейин кўп ўтмаёқ камгап бўлиб қолди. Иккита ўғилчалик бўлишди. Борган сари кам гапирадиган бўлиб боряпти. Эрталаб апил-тапил нонушта қилади-да ишга кетади. Кечқурун остонадан «овқатинг тайёрми», деб киради. Овқатдан сўнг бир оз газета-журнал варақлаган бўлади, ўғилларини ўйнатади, эркалатади. Кейин жуда чарчадим, деб ухлаш тараддудига тушади. Дам олиш кунлари бўлса улфатчиликдан бўшамайди. Ростданам иши оғир. Эркак бўлгандан кейин улфатчилик қилади. Лекин ҳар куни йўлига кўз тикиб ўтирадиган хотини-чи? Ахир у ҳам аёл-ку! Унинг ҳам илиқ сўзлар эшитгиси, эркалангиси келади. Авваллари анча-мунча эркалатиб турарди... Энди-чи... Мана, юзларининг лаб ҳароратини сезмаганига неча ҳафта бўлдийкин?.. Эсида, бир куни кечқурун жудаям эркалангиси келиб унга осилди. Эри бўлса ўшанда қўлларини елкасидан олиб ташлаб: қўйсанг-чи, хотин, биз энди ёш бола эмасмиз-ку, деган эди-я. Наҳотки тўйдан кейиноқ ҳамма нарса тугаб, бирдан катта одамлар бўлиб қолишса... Ўшанда у ҳам эрига: аёл киши бамисоли бола, ҳар доим эркалангиси келиб туради, аёл киши бир умр болалигича қолади, демоқчи бўлиб яна шаҳтидан қайтганди. Энди бундан бўёғига ҳам умр шундай ўтаверармикин-а?..

Аёл ухладими-йўқми — билолмади. Лекин ҳар қалай кўзини очганда тонг ёришиб қолган, купе субҳидамнинг мусаффо ҳавоси билан тўла, салқин шабада ғир-ғир эсарди. Шунга қарамай у ўзини ҳорғин ҳис қилди. Эҳтиёткорлик билан пастга тушди. — У деярли ечинмай ётган эди. — Йигитнинг елкасидан аста туртди.

— Туринг, Асакадан ўтиб кетдингиз.

Йигит шоша-пиша кўзини очиб, деразадан ташқарига қаради.

— Кечирасиз ухлаб қолибман. Қалай, яхши дам олдингизми?

— Раҳмат.

Йигит тезгина ювиниб бир чойнак қайноқ кўк чой дамлаб келди. Аёл ҳам ювиниб-тараниб келиб жойига ўтирди. Йигит икки пиёлага чой қуйиб бирини аёлга тутди. Ўзиникидан бир ҳўплади-да, столга қўйиб, йиғиштирина бошлади. Шу пайт поезд секинлаб, узун гудок берди. Йигит пиёладаги чойини апил-тапил ичиб битирди.

— Мана, биз келдик. Яхши-ёмон гапларим учун узр. Хайр. Яхши етиб олинг. —Йигит тез-тез қадам ташлаб вагондан тушиб кетди.

Аёл йигитнинг туша солиб кимсасиз перронда сўлимгина, ёш бир жувоннинг елкасига қўл ташлаганини, жувоннинг ҳам йигит пинжига бош қўйганини кўриб турди. Кейин йигит вагон томонга бурилиб хотинига аёлни кўрсатди. Иккиси ҳам унга бахтиёр табассум билан қўл силкишди. Аёл қўлини юк босиб қолгандай аранг кўтариб, чала очилган кафтини бир-икки у ёқ бу ёқ қилгандай бўлди. Кейин оғир хўрсинди.

Поезд юриб кетди.

Қамчибек КЕНЖА.

Дунё овози
чет эл хабарлари

Монголия Халқ Революциясининг 55 йиллигига

ҚАРДОШ СОЦИАЛИСТИК ОИЛАДА

ЖАҲОН халқларига озодлик йўлини очиб берган Улуғ Октябрь Социалистик революциясидан сўнг дунёни қайтадан янгилаш даври бошланди. Октябрь ғалабасида янги ҳаёт қурилишининг илҳомбахш намунасини кўрган монгол халқининг асил фарзандлари Сухэ-Батор бошчилигида курашга отландилар.

Монгол аратлари партия раҳбарлигида 1921 йил июлида антиимпериалистик, антифеодал Халқ революциясида ғалабага эришдилар.

Монгол аратлари партия истиқболини белгилаб беришда, Монголия Халқ Революцион партиясининг марксча-ленинча принциплар асосида мустаҳкамланишида Сухэ-Батор ва бошқа монгол революционерларининг 1921 йил ноябрида В. И. Ленин билан учрашуви ниҳоятда катта аҳамиятга эга бўлди. В. И. Лениннинг маслаҳатлари партия программ ҳужжатларига асос қилиб олинган эди.

МХРПнинг 1924 йилда бўлган III съезди қолоқ мамлакатларнинг нокапиталистик тараққиёт йўли тўғрисидаги ленинча таълимотга амал қилиб, мамлакатни капитализмни четлаб феодализмдан социализмга ўтишининг бош йўлини белгилаб берди. Ўша йил ноябрида I Буюк Халқ Хурали Монголияни Халқ Республикаси деб эълон қилди.

30-йилларнинг охирига келиб халқ революциясининг умумдемократик босқичдаги вазифалари ҳал этилди. Жумладан, феодаллар синф сифатида тугатилиб, чет эл капитали сиқиб чиқарилди, халқдемократик тузуми мустаҳкамланди. Ўз социал состави жиҳатидан нуқул аратлар (деҳқонлар) партиясидан иборат бўлган МХРП ҳам ишчилар синфи ва меҳнаткаш аратларнинг партиясига айланди.

Иккинчи жаҳон уруши йиллари монгол халқи герман фашизмига қарши курашда Совет Иттифоқига ёрдам уюштиришни ўзининг интернационал бурчи деб билди. Урушнинг якунловчи босқичида эса МХР япон милитаризмини тормор этишда қатнашди.

Урушдан кейинги йилларда монгол халқи партия бошчилигида социалистик қурилишда улкан муваффақиятларга эришди. Эллигинчи йилларнинг охирида мамлакатда якка тартибдаги арат хўжаликларини социалистик коллективлаштириш ниҳоясига етказилди. Ҳозирги вақтда 259 та қишлоқ хўжалик бирлашмаси, 45 та давлат хўжалиги бор. Ҳар бир қишлоқ хўжалик бирлашмасига ўртача 452 минг гектар экин майдони, 69 минг бош жамоат моли тўғри келади. Ҳар бир давлат хўжалиги эса 11 минг гектар экинзор, 36 минг бош молга эга.

Саноатнинг мамлакат экономикасидаги роли анча ўсди. Ўтган йили мамлакат саноати ялпи ижтимоий маҳсулотнинг қарийб 40 процентини берди.

Кейинги йилларда социалистик саноатни ривожлантиришга катта маблағлар сарфланмоқда. Саноатнинг ёнилғи — энергетика, тоғ-кон тармоқларини, енгил, озиқ-овқат, қурилиш материаллари саноатини ривожлантиришга зўр берилаётир. Тоғ-кон саноати янги беш йилликда айниқса жадаллик билан ривожлантирилади. Унинг маҳсулоти ҳажми олти баравар ортади.

Монголиянинг халқаро майдонда обрў-эътибори йил сайин ошиб бормоқда. Ҳозир республика жаҳоннинг 79 мамлакати билан дипломатик алоқа ўрнатган. Монголия тинчликни мустаҳкамлашга, барча халқларнинг озодлик, демократия, социал-тараққиёт ҳуқуқларини қарор топтиришга актив ёрдам беряпти.

Халқ революциясининг шонли юбилейини нишонлаётган Монголия меҳнаткашлари ҳозирги муваффақиятларнинг ҳаммасига социалистик давлатларнинг ва биринчи галда Совет Иттифоқининг жуда катта ва беғараз ёрдами туфайли эришилганлигини эътироф этмоқдалар.

Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси ўртасидаги бузилмас иттифоқ дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида бундан бир ярим йил муқаддам ўртоқ Л. И. Брежнев Улан-Баторда бўлган пайтда имзоланган шартномада яна бир бор ўз ифодасини топди.

Мамлакатларимиз ўртасида ташқи савдо алоқалари ниҳоятда ривожланмоқда. Кейинги беш йил ичида СССР билан МХР ўртасидаги умумий товар обороти аввалги беш йилликдагига нисбатан 58,7 процент ўсди. СССРдан қардош мамлакатга энергетика жиҳозлари, ҳар хил машиналар кўплаб етказиб берилмоқда. 1971—1975 йилларда Монголия халқ хўжалиги 1900 та совет тракторп, 3700 та юк автомашинаси, 1500 та енгил автомашина ва 1100 та махсус автомобиллар олди.

Монголия нурли истиқбол томон дадил одимламоқда. Бу истиқбол режаларини яқинда ўз ишини тамомлаган МХРПнинг XVII съезди белгилаб берди. Съезд режаларини амалга оширишда дўст монгол халқи Совет мамлакатининг ҳар томонлама катта мададига таянавериши мумкин.

С. МУСАЕВ.

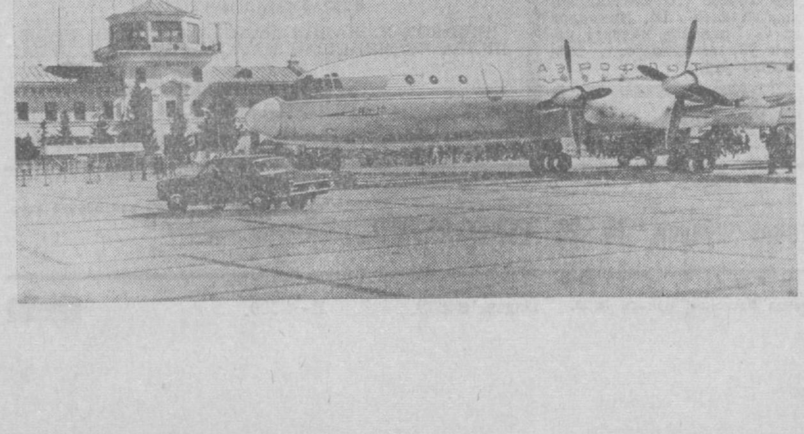

Қардош ва дўст Монголия Халқ Республикасида бошқа соҳалар қатори гражданавиацияси ҳам ривожланмоқда. Ҳозир мамлакатнинг 170 шаҳри ва аҳоли пунктини ҳаво йўллари мунтазам боғлаб турибди. Суратда: пойтахтдаги Буянт-Уха аэропорти.

МОНЦАМЭ—ТАСС фотоси.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ XXX СЕССИЯСИ

БЕРЛИН, 8 июль. (ТАСС махсус мухбирлари). Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатлар социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасининг амалга оширганлиги социалистик планли хўжалик юритиш афзалликларининг конкрет мужассами бўлди. Ана шу программа қабул қилингандан буён ўтган беш йил қардош давлатлар ўзаро хўжалик алоқаларининг анча мустаҳкамланганлиги ва ривожланганлиги, уларнинг ўз иқтисодий комплексларини ўзаро тўлдиришлари кучайиши билан нишонланди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг ГДР пойтахтида ўтказилаётган XXX сессияси қатнашчилари шу йиллар мобайнида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатларнинг саноати ривожланган капиталистик давлатларнинг саноатига нисбатан тўрт баравар тезроқ ривожланганлигини таъкидлаб ўтдилар. Ўтган беш йил мобайнида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларда саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 47 процент ошди.

Социалистик ҳамдўстлик давлатларининг сессияда нутқ сўзлаган ҳукумат бошлиқлари иқтисодий ҳамкорликнинг ҳозирги даврига социализм ва коммунизм қуриш йўлидаги илдам ҳаракатда сифат жиҳатидан янги босқич деб қарамоқдалар.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатларнинг иқтисодий ва илмий-техникавий потенциали анчагина мустаҳкамланди, жаҳон экономикасидаги уларнинг позицияси мустаҳкамланди.

Буларнинг ҳаммаси қардош коммунистик ва ишчи партиялари белгилаб берган социал-иқтисодий тараққиётнинг асосий вазифасини — меҳнаткашларнинг турмуш даражасини оғишмай ошириш, аҳолининг моддий ва маданий талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондириш вазифасини бажаришга қаратилган йўлни изчиллик билан ўтказиш имконини беради.

Сессия қатнашчилари комплекс программанинг буидан буён ҳам бажарилиши тобора кучайиб бораётган иқтисодий интеграцияга, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини муттасил ривожлантиришга хизмат қилади, деб ҳисоблайдилар.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXX сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

Ю. БОРИСОВ,
В. ПЕТРУНЯ.

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

«Союз-21» транспорт кемаси билан «Салют-5» станциясининг туташтирилганлиги ҳамда космонавтлар Б. В. Волинов ва В. М. Жолобов бошқараётган совет илмий станцияси муваффақиятли ишлаб турганлиги тўғрисидаги хабарни чет эл матбуоти кўзга кўринарли жойларда босиб чиқарди. Кўпгина газеталарнинг «Фазога ҳужум давом этмоқда», «Янги космик саҳифа», деган сарлавҳалари кўзга ташланиб турибди. Инсоният, деб таъкидлайди Польшада чиқадиган «Трибуна люду» газетаси, фазони ўзлаштириш йўлида янги қадам қўйилганлигининг шоҳиди бўлди. Кўпгина мамлакатларнинг газеталари орбитал илмий станциянинг экипажи мўлжалланган кенг экспериментлар, тадқиқотлар, синовлар программасини бажаришга киришганлигини таъкидлайди.

Матбуот Берлинда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXX сессияси ишини ёритмоқда. Бу сессия социалистик иқтисодий интеграция комплекс программаси негизида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилмоқда. Социалистик интеграцияни бутун чоралар билан ривожлантириш йўли ўзини тўла оқлаганлиги таъкидлаб ўтилмоқда. «Нойес Дойчланд» газетаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг эришган муваффақиятлари тўғрисидаги материалларни: «Тўхтовсиз юксалиш йўлида қўйилган шахдам қадам» деган сарлавҳа остида ёритди.

«Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши,— деб таъкидлайди Болгарияда чиқадиган «Работническо дело» газетаси,—жаҳон социализмининг иқтисодий ва сиёсий қудратини ўстириш, унинг позицияларини мустаҳкамлаш учун жуда катта аҳамиятга молик бўлган жаҳондаги энг кучли хўжалик ташкилотидир».

(ТАСС, 8 июль).

ФИТНА ФОШ ЭТИЛДИ

САН-ХОСЕ, 7 июль. (ТАСС). Фашист фитнаси фош этилганлиги Коста-Рикада эълон қилинди. Бу фитна Марказий Америкадаги ана шу мамлакатнинг конституцион ҳукуматини ағдариб ташлашга қаратилгандир.

Ташқи ишлар министри Г. Фасио матбуот конференциясида сўзлаб, фитначилар президентни ва Коста-Рика ҳукуматининг бир қанча таниқли арбобларини ўлдириш, давлат тўнтаришини амалга ошириш ва мамлакатда реакцион режим ўрнатиш ниятида бўлганликларини маълум қилди. Фитнада Латин Америкасида бир қанча мамлакатлардан, жумладан Гватемаладаги «Мано бланка» террористик ташкилотидан ва Куба контрреволюцион эмиграциясидан бўлган фашист гуруҳларнинг иштирок этганлиги тўғрисида далиллар бор. Мамлакат ичидаги маҳаллий ўтакетган ўнг доираларга, аввало фашистларнинг «Озод Коста-Рика» ҳаракатига таянган фитначиларга Чили хунтаси актив ёрдам берган.

Янги шеърлар

ҚИЗЛАР ДАФТАРИДАН.

МЕҲР

Кириб бордим тонгда,
қишлоққа
... Онажоним сен эса бу
пайт
Иссиқ нонни узиб
тандирдан
Келаётиб севиниб
кетдинг,
Мен қизингни кўрибоқ
бирдан.
Дастурхонга келтириб
қўйдинг.
Икки дона иссиққина
нон:
«Насибангда, болагинам
бу»
Ҳали босилганча йўқ
ҳовури.
Иссиқ қуёш парчаси
худди.
Тутиб кетди қишлоқни
бутун,
Иссиққина нон ҳиди
шунда,
Ҳавода ҳам иссиқ нон
ҳиди.
Онажоним мунча ширин
нон.
Авваллари ҳам шундаймиди!!
... Дейдиларки, тонгги
насиба —
Инсон учун тонгги ризқ
эмиш.
Қишлоқдаги удум
ўзи шу —
О, онажон, бу сенинг
меҳринг,
Нон ҳидидек илиқ,
тотли — у.

Назира ШАВВОЗОВА.

ХОТИРА

Суҳбат жуда қизиб
кетади.
Яқин дўстлар бўлганида
жам.
Гап мавзуси бирдан
ўтади,
Оталарга... оҳ менинг
отам...
Шод қалбимга тўла бошлар
ғам.
Сўниб қолар шу зумда
кулгум.
Сўниб қолар
сабр-бардошим.
Бошим эгиб зиёрат
қилгум
Оқизганча кўзимдан
ёшим.
Отам қабри тинч
мозорбошин.
Шунда таскин топғувси
кўнглим.
Эслаб, қумсаб отам
юз-кўзин,
Армонларга тўламан,
дўстим,
Эслатмагин отамнинг
сўзин,
Тополмасман ҳеч қачон
ўзин...

Раҳима СОДИҚОВА.

ЁШЛИК

Ёшлик, ёшлик қанот
бер менга.
Юлдузларга учиб
борайин.
Ёшлик, ёшлик мадад
бер менга,
Саҳролардан гуллар
терайин.
Мен — Саодат,
менман — Турсуной,
Оқ олтинлар ундирай
чўлда.
Майли кўкдан ҳаёл
сурсин ой,
Мен қуёшни қўндирай
қўлга.
Сочларимни ўриб қирқ
кокил,
Гулбаҳорга ўйнаб
берайин.
Дилгинамда ажиб ҳис
ҳоким,
Соф ишқимдан сўйлаб
берайин.
Ёшлик, ёшлик қанот
бер менга...

Умида АБДУАЗИМОВА.

КАСБИ — МЕҲНАТ МУАЛЛИМИ

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтини бу йил тамомлаб чиққан 90 га яқин мутахассис меҳнат муллими ва умумий техника фанлари ўқитувчиси дипломини олди. Институтда бундан тўрт йил муқаддам ташкил этилган ишлаб чиқариш-педагогика факультетини биринчи марта битириб чиқаётганлар ана шундай касб эгаси бўлдилар.

Бу факультетда таълим олувчи бўлғувси муаллимлар махсус ўқув программасига мувофиқ металлни қайта ишлаш ва автомобиль ишлари, қишлоқ хўжалиги машиналари ремонти ва эксплуатация қилиш назарияси, агрономия ва зоотехника асосларини ўргандилар.

(ЎзТАГ).

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз экономикаси йил сайин юксалиб маданий-маиший соҳага кўплаб маблағ ажратилмоқда. Айниқса уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилишига эътибор катта. Суратда: колхоз болалар боғчасининг умумий кўриниши акс эттирилган.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ).

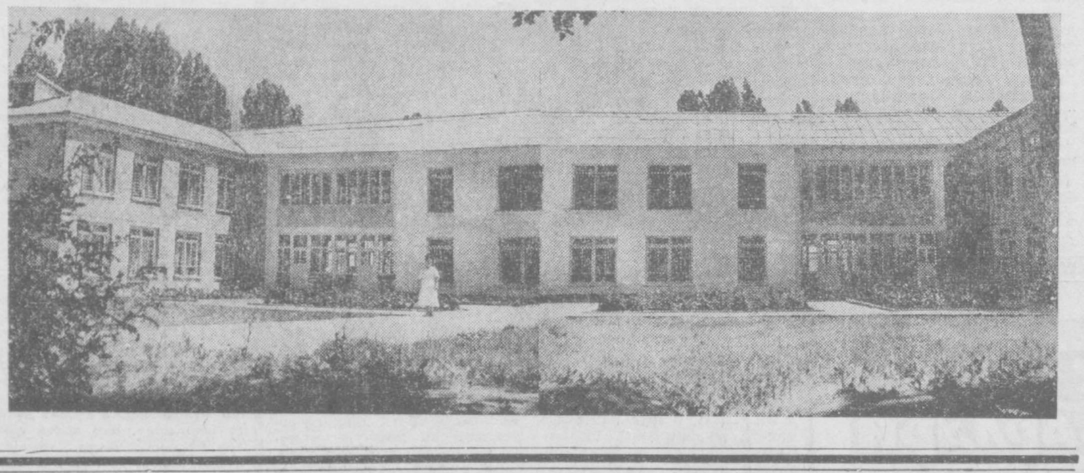

ОВЧИ БУРГУТЛАР

КЕЛЕС массиви чўлидаги дарё яқинида от йўрттириб кетаётган нуроний кекса кишига кўзим тушди. У чап қўлидаги чарм халтага каттакон бургутни солиб олган, эгарида эса яқиндагина қўлга туширилган ўлжаси — йирик қуён боғланган эди.

Чўл удумига кўра биз саломлашиб, хол-аҳвол сўрашдик. Йўлимиз бир экан. Қосим ака — ҳамроҳимнинг исми шундай эди, — гапдан-гап чиқиб овчи бургутлар ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Бургутлар ёшлигиданоқ овга ўргатилади. Бунинг учун кўкка бўйини чўзган баланд чўққиларга йўл топиш лозим. Аммо бургутларнинг уясига чиқиш учун ҳатто от қилидан тайёрланган арқон ҳам, альпинистлар ишлатадиган капрон чилвир ҳам баъзида ёрдам бера олмайди.

Овчилар одатда қояма-қоя юриб, арқон ва темир халқалар ёрдамида бургутнинг уясига кўтарилади. Лекин палапонни қўлга киритиш осон гап эмас. У ўзининг қаттиқ тумшуғи ва тирноқлари билан овчининг қўлини қонатиб юборади. Бургут боласи бир амаллаб қўлга киритилгач, эҳтиёткорлик билан пастга олиб тушилади.

Бургутни овга ўратиш жуда оғир иш. Қўлга туширилгач, уч кунгача сув ҳам, овқат ҳам берилмайди. Тутқундаги қуш овчининг қўлидан гўшт олиб ея бошлагач эса овга ўргатишнинг вақти келган ҳисобланади. Унинг қўлдан овқатланиши мағрур қуш овчига бўйсунганлигини билдиради.

Шундан сўнг овчилик маҳоратига ўргатиш «дарслари» бошланади. «Дарслар» олдидан бургут ўлжага ўч бўлиши учун унга овқат берилмайди. Кейин эса бургутнинг олдидан арқонга боғлаб каптар ёки қуённинг жонсиз танасини судраб ўтадилар. Ўлжани кўрган бургут дарҳол унга ташланади. Лекин ов унинг ўзига насиб қилмайди. Бургутга бир-икки бўлак гўшт бериб уни тинчлантирилади. Машғулотлар эса шу тариқа давом этаверади.

Бургут чинакам овчи бўлиб етишгач, унга кичкинагина мис қўнғироқча осиб қўйилади. Қўнғироқча чўл ўтлари ёки тўқайда бургутни тезроқ топиб олишда ёрдам беради.

...Кутилмаганда узоқдаги тепалик бўйлаб йирик тулки югуриб кетаётганлигини кўриб қолдик. Қосим ака бургутни тезда бўшатди-да, ҳайт-ҳайтлаганича қанотли овчини осмонга отиб, ўзи ҳам кетидан от чоптириб кетди. Улкан қуш баланд кўтарилди-да ўлжасига ташланди.

Овчи тепалик олдига етиб келганда бургут бир панжаси билан тулкининг калласини, иккинчи панжаси билан елкасини чангаллаб ерга булғаларди. Қосим ака отдан сакраб тушди-да, аввалдан тайёрлаб қўйилган гўшт бўлагини бургутга бериб, эвазига ўзи момиқ тулкилик бўлди.

...Биз юқорида яхши ўргатилган бургут жуда қадрланганлигини айтдик. Чиндан ҳам ҳалигача овчилар қанотли ёрдамчилардан фойдаланиб келишмоқда. Аввалги пайтларда бундай бургутни қўлга киритиш учун одамлар яхшигина от ёки туя ҳам ҳадя этиб юборишлари ҳеч гап эмас эди.

В. УРИЦКИЙ.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ 1-А «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 11.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.30 — Тонгги почта. 12.00 — **Ёлғиз бўри** (бадиий фильм). 13.20 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 13.50 — Концерт. 14.20 — Бадиий фильм. 16.00 — «Здоровье». 16.30 — Ҳужжатли фильм. 16.40 — Музикали ҳаёт янгиликлари. 17.25 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 18.10 — **Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақа:** СССР — Франция. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Киножурнал. 19.25 — Мўъжизасиз — мўъжизалар. 20.25 — Совет — француз ҳамкорлиги — амалда. 20.40 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильм, 4-серия). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильм, 5-серия). 23.35 — Фильм-концерт. 21.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **«Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильм, 6-серия). 23.45 — **Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақа:** СССР — Франция.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Куйланг, ёш хонандалар. 10.50 — Телетеатр. Л. Устинов. **«Ёнар тош».** 11.50 — Севги тароналари. 13.05 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 13.45 — **Тунги воқеа** (бадиий фильм). 15.00 — Киноэкран янгиликлари. 18.05 — Сизда ҳам шундай бўладими? 18.35 — Ойбек (ҳужжатли фильм). 19.20 — Қадимий ёдгорликлар — халқ мулки. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Бугун — балиқчилар куни. 20.10 — Юнус Тўраев концерти. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Телеминиатюралар театри студентлар ҳузурида.** 22.30 — Телеочерк. 22.45 — **Дон Кихотнинг фарзандлари** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА.

17.00 — **Фрунзе кўрсатувлари.**

11 июль, якшанба

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ.

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Зарядкага сафланинг. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Бугун — балиқчилар куни. 12.30 — Концерт. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильм, 4, 5-сериялар). 16.55 — Поэзия. М. Исаковский. 17.40 — Музикали киоск. 18.10 — Халқаро панорама. 18.40 — Мультфильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ижодкорлар съезди. 20.25 — Концерт.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — **Телеминиатюралар театри студентлар ҳузурида.** 11.35 — Фильм-концерт. 12.05 — Бир актёр театри. **«Меҳрибонлар».** 12.45 — Бадиий фильм. 14.00 — Кинокўзгуда ҳаёт. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Санъат ғунчалари. 18.45 — Совет Армияси жангчилари учун. 19.05 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Ота-оналар университети. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Ҳабиба Охунова ва Маҳмуджон Исомиддинов концерти. 20.40 — Катталар учун мультфильм. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Куйланг, ёш хонандалар. 21.50 — **Мен — Шаповалов** (бадиий фильм). 22.30 — Фильм-концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.10 **Душанба кўрсатувлари.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 10|VII да **Узбек Давлат филармонияси артистларининг концерти** (19.30).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталарининг хайрлашув томошалари** (19.30 билетлар сотилмоқда).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Пролетар диктатураси учун бриллиантлар — «ЧАЙКА» (16, 18.30, 21), «ҚОЗОҒИСТОН», (12, 13, 16, 17, 20), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12, 14.30, 17, 20), «НУКУС» (11, 14, 17, 20.30), «ДРУЖБА» (11, 14, 17, 20.10), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Катта пойга — «ЧАЙКА» (11, 13.30), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Меҳмонхонадаги жиноят — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21), «ДРУЖБА» (10.20, 12, 13.30, 16, 18, 19.30, 21), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Мистер Мак-Кинлининг қочиши — С. РАҲИМОВ номли (11.30, 14.30, 17.30, 20.15).

Мени тушун, она! — «ТИНЧЛИК» (тоқ соатларда).

Саҳро ва чангалзорларда — «ЯНГИОБОД» (11, 14, 17, 20).

Махфий полицияга ҳужум — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Лочин изидан; Оқ бўрилар: — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Пролетар диктатураси учун бриллиантлар — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.30).

Мени тушун, она! — «ХИВА» (20.50, 22.30).

БИЗНИНГ АХБОРОТ

КОНЦЕРТ ВА СУҲБАТЛАР

Шу кунларда шаҳарликларга мўл-кўл сабзавот маҳсулотлари етказиб бераётган Калинин района деҳқонлари ҳузурида кўпгина бадиий ҳаваскорлик коллективлари ўз санъатларини намойиш қилмоқдалар.

— Район меҳнаткашларига маданий хизмат қилиш мақсадида агитбригадалар ташкил этганмиз, — деди район маданият бўлимининг мудири Т. Юнусов. — Агитбригадалар составларида бадиий ҳаваскорлар, лекторлар бор. Улар махсус тузилган график асосида, район хўжаликларида бўлиб, халқаро аҳвол, янгича анъаналар ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказишмоқда, қизиқарли концертлар қўйиб беришмоқда.

Яқинда бир группа ҳаваскорлик коллективлари Охунбобоев номли, Ленин номли, «Ленин йўли» ва Собир Раҳимов номли хўжаликларда бўлиб, катта программада концерт қўйиб бердилар.

ОБЛАСТДА ЯГОНА

Тез кунлар ичида Бўстонлиқ район маркази Ғазалкентда тўрт қаватли янги шифохона биноси фойдаланишга топширилади. 240 беморга мўлжалланган бу касалхона қурилишида ҳозир сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда.

Янги медицина муассасаси ишга тушгач, районда даволаш-профилактика ишлари янада яхшиланади. Бу ерда юздан зиёд шифокор ва 200 га яқин ҳамшира беморларни хасталикдан холис этадилар. Хирургия, терапия, болалар, неврология, физиотерапия бўлимлари, ва бошқа клиникалар бўстонлиқликлар саломатлигини мустаҳкамлаш йўлида хизмат қилади. Янги шифохона замонавийлиги, қулайлиги жиҳатдан областда ягонадир.

Шифохона территорияси келгусида ажиб манзара кашф этади. Бу ерда боғ барпо этиш учун саккиз гектар майдон ажратилган. Орадан кўп ўтмай турли [illegible] фонтанчалар, [illegible] гуллар [illegible]

ТЎЙЛАР ҲАҚИДА ЎЙЛАР

«ЗАМОНАМИЗДЕК ГЎЗАЛ БЎЛСИН»

ҲАММАСИ ЎЗИМИЗГА БОҒЛИҚ

Ҳамма ҳам тўй кўрсам, дейди. Бироқ, тўйдан-тўйнинг фарқи бор. Бир группа донгдор кишиларнинг «Тошкент ҳақиқати» газетасида босилиб чиққан «Замонамиздек гўзал бўлсин» деган мурожаатида кўнгилдаги гаплар айтилган. «Очиқ эътироф этиш лозим, — дейилади бу мурожаатда, — баъзи тўйларда мазмун, замон руҳи йўқ. Ҳар хил ўзбошимчаликларга йўл қўйилмоқда».

Шу хусусда биз ҳам ўз фикр-мулоҳазаларимизни айтиб ўтишни лозим топдик. Айрим тўйларда ортиқча ҳаражатларга кўр-кўрона йўл қўйилмоқда. Никоҳ тўйларида қуда бўлмиш қиз томон меёридан ортиқча қуюқ-суюқ қилади. Ўтирганлар овқатларнинг кетма-кет киритилишидан зерикадилар, ҳам ачинадилар. Ахир, ҳар бир нарса меёрида бўлгани яхшида!

Энди ўғил уйлантиришни олиб кўрайлик. Куёв томон келинга ўн беш, йигирма, ҳатто ундан ҳам ошириб, энг қимматбаҳо кўйлаклар, икки-учталаб пальтолар, етти-саккизта оёқ кийим ва ҳоказолар қилишяпти. Қиз томонники ҳам бундан кам эмас. Уйни тўлатиб юборган гарнитур, тахмон тўла дуҳоба кўрпа, кўрпача ва мол-ҳолларни айтмайсизми!

Келинг, бир мулоҳаза қилиб кўрайлик. Бундай қилиш келин-куёвга манфаатлими? Ота-онагачи? Ота-она буларни ошиб-тошиб кетаётганидан қилмайди, албатта. Эҳтимол — у ўғлим деб, қизим деб, шу кийимларни киймагандир?! Эҳтимол бундай гарнитурлар уларнинг уйларига кирмагандир?! Эҳтимол номус кучлилик қилиб қарздор бўлиб қолгандир?! Хуллас, буларни тўплагунча ота-она азият чекмайди дейсизми?!

Бундан ўғил-қиз қандай хулоса чиқаради? Агар фарзандлар енгил ҳаётга ўрганган бўлсалар, бу «ясатилган тахт» уларнинг аҳлоқига ҳам салбий таъсир этмай қолмайди. Айтайлик, қиз ўзича, мен кўп мол билан келдим деб, «бурни кўтарилиб» кетади. Қайнота-қайнонасини, эрини ҳам менсимай қўйиши мумкин. Ясатиглиқ уйига маҳлиё бўлиб, тайёр озиқ-овқатни пишириб-куйдириш унга малол келади. Бундай келин арзимаган гапдан катта ғалва чиқариб, хонадон оромини бузади.

Энди йигит томонни олиб кўрайлик. Баъзи йигитлар куёв бўлгач, тўқликка шўхлик қилаяптилар. Топган пулларини кўча-кўйда бўлар-бўлмасга сарфлайдилар. Бунинг оқибатида баъзан хунук ишлар содир бўлаётгани кишини ачинтиради.

Бунинг яна иккинчи томони ҳам бор. «Тахт» ясаш билан овора бўлиб, ўғил-қизни турмушга ноқобил қилиб тарбиялаб, қўяётганимизни унутмаслик керак. Ахир, қизу йигитни зебизийнат, сеп эмас, балки меҳнатсеварлик, одоб-аҳлоқ, хушфеъллик фазилатлари безайди-ку!

Шундай оилалар ҳам борки, вояга етган ўғилларининг чўнтагини пулга тўлдириб қўядилар. Натижада бола кўча хандон бўлиб, ўз билганича иш тутади, ичкиликбозликка берилади. Тегмаганга тегиб, безорилик қилади. Бундай салбий ҳол албатта, оила қургандан кейин ҳам давом этади. Кейинги пушаймон, ўзингга душман дегганларидек, ота-она йўл қўйган ўз хатосига кейин тушунса ҳам, барибир уни тузатиш қийин бўлиб қолади.

Никоҳ кечалари мазмунли, тартибли бўлгани яхши. Афсуски, тўй столи атрофида вояга етмаган ёшларни ҳам кўрамиз. Улар шу дастурхон атрофида ичкиликка ўрганаётганликларини афсусланиб айтиб ўтмоқчимиз. Бундан ташқари, никоҳ тўйлари микрофонсиз ўтмайдиган бўлиб қолди. Бунисига майли дейлик, аммо тўй қиламан деб ярим кечагача бошқаларнинг оромини бузиш инсофдан бўлмаса керак...

Баъзи қудалар «Палончининг юзи йўқми, қариндош уруғларининг олдида яхши сарпо қилсин» дейишади. Бу, ўйлаб гапирилмаган гап албатта. Чунки, қариндош-уруғ, дўстиёр шу хонадоннинг тинч яшаганидан мамнун бўлади. Халқимизнинг доно мақоли бор: «Суқлик — хўрлик келтиради». Зўрма-зўраки тилаб олинган нарсанинг кетидан нохуш гапи ҳам чиқади.

Бизнингча, тўйларимизда содир бўлаётган айрим камчиликларни кенг жамоатчиликнинг ёрдамида тузатса бўлади.

Масалан, Тошкентнинг Октябрь районидаги «Илғор» маҳалла меҳнаткашларининг бу борадаги ибратли ишларини айтиб ўтмоқчимиз. Бу ерда тўйлар маҳалла комитети раис ва отахонлари ҳамда хотин-қизлар советининг бошчилигида олиб борилади. Шу туфайли тўй маросимлари ихчам ўтказилаётир. Исрофгарчилик ва ичкиликбозликка барҳам бериляпти, ўйин-кулгилар ўз меъёрида бўляпти.

Қисқаси, тўй маросимларини кам харжли, ихчам ва шу билан бирга кўнгилли, тартибли қилиб ўтказиш ўзимизга боғлиқ.

Қ. ИНОҒОМОВ,
З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
шифокорлар.

ЁШЛАРНИНГ АКТИВЛИГИ КЕРАК

Мен «Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу йил 29 май сонида босилган «Замонамиздек гўзал бўлсин» номли ҳозирги замон тўйлари ҳақидаги мурожаатни зўр мамнуният билан ўқиб чиқдим. Фикримча, бу мурожаатда тўйлар ҳақида кейинги йилларда берилаётган тавсиялар яхши умумлаштирилган. Бу мурожаат республикамиздаги олий ўқув юртларида таълим олаётган студентлар орасида кенг муҳокама қилиниши керак.

Ҳозирги студент ва студенткаларнинг кўпчилиги келажакда оила қуришади. Оила эса тўйсиз бўлмайди. Шу сабабдан тўйлар ҳақида жамоатчилик томонидан баён қилинаётган прогрессив фикрлар билан студентлар яқиндан таниш бўлишлари, ўз оилаларида, ота-оналари, акалари, ёки опалари билан бу мавзудаги суҳбатларда, кўр-кўрона розилик билдирмасдан, балки мурожаатда тавсия қилинган фикрлар асосида оилада активлик кўрсатишлари, айниқса тўйлардаги ортиқчаликларга чек қўйишга астойдил киришишлари керак.

Ёшлар тўйлардаги ортиқча ҳаражатлар ва уларнинг [illegible] керак. Агарда тўйда ортиқчаликка, исрофгарчиликларга йўл қўйилса, тўйдан кейин икки ёш ёки уларнинг ота-оналарига катта қарз кўтаришларига тўғри келади. Натижада тўй уларнинг ҳаётида нодир воқеа сифатида узоқ таассурот қолдирмайди.

Ҳар бир тўй умрда бир марта бўлар экан, у ҳар икки ёшда умрбод эсдан чиқмайдиган таассурот қолдиришни бизнинг чин истагимиздир.

Молия фанида капиталистик давлатлар бюджетларига нисбатан қўлланиладиган «дефицит» деган сўз бор. Дефицит — [illegible] ҳаражатларни қоплаш учун даромадларнинг етишмаслигидир. Капиталистик мамлакатлар плансиз иш олиб борганликлари учун уларнинг бюджети доимо дефицитли бўлади. Ҳар бир тўйнинг бюджети, даромади ва ҳаражати бор. Агар тўй режали, ортиқчаликларга йўл қўймасдан ўтказилса, тўй учун ажратилган маблағлар ҳисобига ҳаражатлар тўла қопланиб, анча маблағ ортиб қолади. Иккинчи хил қилиб айтганда тўй бюджетида дефицит-етишмовчилик бўлмайди. Тўйдан кейин қарз кўтарилмайди. Тўй бюджети — совет бюджетидек барқарор бўлади.

Х. СОБИРОВ,
Тошкент халқ хўжалиги институти молия кафедрасининг мудири, иқтисод фанлари доценти.

СПОРТ

ОЛИМПИАДА ШАМОЛИ ЭСМОҚДА

Монреалда бошланадиган XXI олимпиада байроғи кўтарилишига тобора саноқли кунлар қолмоқда. Терма командалар бирин-кетин олимпиада пойтахтига келишмоқда. Совет спортчиларининг яна бир катта группасини ўз бағрига олган улкан лайнер Монреал томон йўл олди. Гимнастикачилар, мерганлар, боксчилар, бешкурашчилар, волейболчилар Канадага келишди. Совет спорти шарафини ҳимоя қиладиган энг кучлилар сафида тошкентлик ажойиб боксчи Руфат Рисқиев ҳам бор. Рисқиев дўстлари ва ўзи ҳақида гапирар экан, шундай деди:

— Қандайдир ўзгача ҳис-ҳаяжон қамраб олган. Халқаро турнирларда, жаҳон чемпионатида қатнашганман. Ҳозир эса ҳаяжонимни босолмаяпман. Олимпиадада муваффақиятли қатнашишни жуда истардим.

Биз ҳам кўп сонли мухлислар номидан Руфат Рисқиев ва олимпиадада совет спорти шарафини ҳимоя қиладиган ўзбек спортчилари чавандоз Валерий Дворянинов, қиличбоз Собир Рўзиев ва футболчи Владимир Федоровларга муваффақият тилаймиз.

ХАЛҚАРО ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Германия Федератив Республикаси қўл тўпи спортчилари Тошкентда меҳмон бўлишиб, иккита халқаро ўртоқлик учрашуви ўтказишди. Меҳмонларимиз аввалига олий лига қатнашчиси Ўзбекистон Давлат физкультура институти командаси билан учрашишди. Кескин ва қизиқарли ўтган бу ўйин майдон эгалари фойдасига 24:22 ҳисобида тугади. Иккинчи матчда эса Гамбург командасига қарши «Буревестник» терма командаси майдонга тушди. Бу команда ўзагини физкультура институти вакиллари ташкил этди. Иккинчи ўйинда ҳам тошкентликлар 19:18 ҳисобида ғолиб келишди. Германия Федератив Республикаси командаси катта тренери Ганс-Дитер Троссе тошкентликлардан айниқса Ш. Исмоилов ва С. Орловлар маҳорат билан ўйнаганликларини таъкидлаб ўтди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ХАЛҚОБОДДАГИ 32-ЎРТА ҚИШЛОҚ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

1976—77 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КИЧИК ФЕЛЬДШЕР, МИРИШКОР САБЗАВОТКОР, ТРАКТОРЛАР, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ МАШИНАЛАРИНИНГ АСБОБ-УСКУНАЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ БЎЙИЧА КЕНГ ПРОФИЛДАГИ МАЛАКАЛИ СЛЕСАРЬ-ТРАКТОРЧИ-МАШИНИСТ, ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИНИНГ МАЛАКАЛИ ЭЛЕКТРОМОНТЕР МЕХАНИЗАТОРИ, ШОФЕР-СЛЕСАРЬ;
Ўқиш муддати — бир йилдан уч йилгача.

ЎҚИШГА 8—10 СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. **Билим юртига қабул қилинганлар ётоқхона, уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва стипендия билан таъмин этиладилар.**

Билим юртини битирганларга ўқишни тамомлаганлиги ҳақида диплом берилади. Улар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кириш учун алоҳида имтиёзлардан фойдаланадилар.

ҲУЖЖАТЛАР 25 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни: директор номига ариза, автобиография, туғилган йили ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги аттестат, яшаб турган жойидан ва ота-онасининг биронтаси ишлаб турган жойидан справка, 6 та фотосурат (3Х4 см.), характеристика, колхоз ёки совхозининг йўлланмасини топширишлари шарт.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.
Билим юрти адреси: Тошкент область, Янгийўл райони, Халқобод посёлкаси.

„ТАШОБЛКООПТОРГ“

ОЛОЙ ВА ОКТЯБРЬ БОЗОРЛАРИДА
АҲОЛИДАН, КОЛХОЗЛАРДАН ВА КОЛХОЗЧИЛАРДАН, СОВХОЗЛАРДАН ВА СОВХОЗ ИШЧИЛАРИДАН ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИ НАҚД ПУЛГА КЕЛИШИЛГАН НАРХДА СОТИБ ОЛАДИГАН
ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИНИ ТАШКИЛ ҚИЛДИ
«ТАШОБЛКООПТОРГ».

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р—01506. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси № 26. Индекс 64633. В—2599. А